

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
Fél évre 5 K — f
Negyed évre . . 2 K 50 f
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Mellőzés.

A legveszedelmesebb mérgehez is hozzá lehet szokni, ha hosszú időn keresztül állandóan beveszi az ember. Ép így hozzá szokik az ember a mérgeződéshez is és bizonyos idő elteltével már észre sem veszi azt, amin valamikor bosszankodott, Test és lélek belefásul mindenbe, hozzá szokik mindenhez.

A magyar nemzet is így szokta meg lassankint a folytonos mellőzést és sértegetést. Mint ahogy a nép mondja, az ember is mindent ép úgy megszokik, mint a kutya a verést.

Beleszoktunk a mellőzésünkbe, de mégis sajog a szívünk, ha rá gondolunk arra, hogy nincs önálló magyar állam, nincs annak fővárosa, mit saját uralkodó családunk egész Európa előtt dokumentál. A felség minden uralkodót és minden diplomatát csak mint császár fogad kizárólag Bécsben.

Senki nálunk nagyobb gyöngédséggel és figyelemmel nem viseltetik öreg királyunk iránt. Féltjük mi is az egészségét, vigyázunk a kényelmére, de midőn a távoli Sarejevóba el tud menni a felség azért, hogy ünnepeltesse magát, akkor azt is megtehetné, hogy udvari különvonaton három óra alatt Bécsből Budapestre utazék és ötven percentre legalább is a magyar királyság székvárosában fogadja Európa uralkodóit és diplomatáit. Itt még a quota aránya sem volna törvényes. Mert kétségkívül a Habsburgoknak is ér annyit a magyar királyság, mint az osztrák császárság, különben nem áldoztak volna érte annyi pénzt és annyi vért. A véráldozatra meg kell jegyeznünk, hogy természetesen magyar vért áldoztak.

A magyar közönség úgy hozzá szokott már ahhoz, hogy ne legyen Budapesten királyi udvar, hogy senki sem gondol arra, hogy nem csak politikai, hanem közgazdasági tekintetben is mennyi kárral jár Magyarországnak ez a mellőzése.

A világért sem biztatunk egyetlen magyar

embert sem arra, hogy a kezébe vegyen bécsi lapot. Ugyis sokkal több német lapot olvasnak nálunk, mint kellene. De az összehasonlítás kedvéért tessék megtenni és néha-néha megnézni a bécsi újságokat. Ezekben állandó rovat van az udvari hírek számára. S a bécsi lapokból megláthatjuk, hogy milyen mozgalmas élet van odafenn.

Nemesak az tűnik fel, hogy az uralkodó család legtöbb főhercege és főhercegnője állandóan ott tartózkodik, nagy udvartartást rendez be és pénzét ott költi, hanem állandóan van ott vendégség és multság, amelyben idegen uralkodók és ezek nagykövetei viszik a főszerepet. Ott székelnék az összes közös miniszterek, ott lakik minden nagykövet. A magyar királyság fővárosának csak konzulok jutnak, mint bármelyik külföldi kis városnak. Az európai udvaroknak előkelősége naponta összeolvadnak ott a mi udvarunkkal.

Mindabból a tekintélyből és anyagi haszonból, ami e kivételes helyzetből Bécsre és Ausztriára esik, Magyarország semmit sem kap. Megkárosodunk politikai tekintetben ép úgy, mint anyagi téren. Pedig az udvartartás költségeihez ép úgy hozzájárulunk, mint a közös miniszteriumok fentartásához. Még a saját pénzünknek megfelelő ellenszolgáltatást sem kapjuk meg az udvar részéről.

Pedig a XVI. századtól kezdve egész sereg régi törvényünk van, amely kötelezőleg kimondotta a Habsburgokra, hogy az esztendőnek legalább is felét Magyarországon töltsék és Magyarországot Magyarországról kormányozzák. Nálunk azonban a törvény csak a szegény embert kötelezi.

Ugyan hol találunk egy becsületes, bátor és őszinte magyar államférfiut, aki meg merné mondani a királynak vagy a trónörökösnek, hogy illenék többet tartózkodni abban az országban, melynek koronáját viselik és adóját élvezik.

Nekünk meg kell elégednünk azzal, hogy a miniszterelnökünk a bécsi nagyobb ünnepek alkalmával felutazik Bécsbe és a

magyar házban lesi, hogy mikor hozza az udvari lakáj számára a meghívót erre vagy arra az ebédre. A miniszterelnök személye képviseli a bécsi udvarnál az egész Magyarországot.

Mi pedig büszke magyarok, Rákócziak és Kossuthnak ivadékai, rendkívül boldogok vagyunk, ha a mi miniszterelnökünk nyalhatja odafönt az udvari tányérokat.

A német császárt, mikor Magyarországon járt vadászni, úgy csempésztek be és ki az országon keresztül, hogy Budapestet ne is érintse. Mindenféle kis és nagy potentátot csak Bécsben fogadnak, hogy Magyarország létezéséről se legyen tudomása a külföldnek. Mi pedig fogjuk be a szánkat és legyünk boldogok, ha a miniszterelnök ur emlékül Bécsből lehozhat egy pár menükártyát. Drága étlapok ezek. Egy-egy menükártyáért, amelynek ebédjét a miniszterelnök eszi meg, a magyar nemzet milliókat fizet közös kiadásokra.

Beküldetett.

A Zalamegye tekintetes szerkesztőségének Zalaegerszeg. — Ma értesültem a megyei Függetlenségi párt f. hó 5-iki értekezletén a m. közigazgatási bizottság üresedésbe jött egyik tagsági helyére történt jelöltetéséről. Jóllehet a bizalomnak bármikori megnyilvánulása csekélységemre nézve csak megtisztelő lehet, a megkerdezésem nélkül és tudtomon kívül történt jelöléssel ezuttal egyet nem érthetek; miért is jelen nyilatkozatomnak b. lapja legközelebb megjelenő számában szives közléseire alássan kérni bátorkodom és előre kifejezett köszönettel vagyok Alsólendva, 1910. évi december hó 9-én. Kiváló tisztelettel: Isoó Ferenc ügyvéd.

A vármegye közg. viszonyai.

A legutóbbi három hónap alatt az állategészségügy terén a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezés állott az események előterében. Ez a betegség először a sümegi járás területén mutatkozott. Mészárosok által vágómarhákkal lett behurcolva Sümegre, ahonnan rövid idő alatt a keszthelyi és tapolezai, majd a zalaszentgróti és pacsai, később a nagykanizsai és letenyei, leg-

Fakult ruhákat

és butorkelméket
bármely színre fest és
legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

utóbb pedig (már november hó folyamán) a zalaegerszegi járás területére is átterjedt. A mostani járványt, magának a betegségnak igen enyhe lefolyása mellett, annak rendkívüli ragályozó képessége jellemezte s ez teszi érthetővé, hogy a járvány — a legszigorúbban foganatosított zárlati intézkedések, a legszélesebb körű, eddig ilyen mértékben még egyáltalán nem alkalmazott forgalmi korlátozások mellett is — aránylag rövid idő alatt jelentékeny elterjedést nyert. Terjedését számos olyan körülmény is elősegítette, amelyeket megelőzni vagy megakadályozni nem lehetett; így pl. az esetek nagy részében egyes személyek közvetítették a fertőzést akként, hogy az illetők, akik beteg állatok körül foglalkozkodtak, kezeik, ruházatuk és lábbelijük kellő megtisztítása nélkül rokonlátogatás, búcsuk stb. alkalmával idegen istállókban megfordultak, többnyire kíváncsiságból megnézegették az állatok száját s ily módon a betegség csiráját átvitték addig vézmentes állományokba. A vizsgálatok során a betegségnak ez uton történő behurcolása számos esetben nyert beigazolást. Nagyban hozzájárult a betegség terjesztéséhez az árvíz is, amennyiben a szeptemberben történt nagy esőzések folytán a medréről kilépett Zala folyó a Zalahosszúfalú község határában fertőzött legelőt elöntötte és az ott levő rendkívül nagy mennyiségű fertőző anyagot magával ragadván, elárasztotta az innét déli irányban elterülő réteket és legelőket, amelyeket annyira befertőzött, hogy az illető községek állatállománya rövid idő alatt tömegesen megbetegedett; a tapolezai járásban viszont a legelőket és réteket átszéló és itatásra használt Lesence és Világos patokok, valamint egyes kisebb vizárok vize közvetítette több esetben a fertőzést; a hatósági intézkedéseknek haszonlesésből, közöny és nemtörődömség, sőt rosszakaratból történt megszegése, kijátszása és megkerülése is több esetben oka volt a járvány terjedésének; így pl. előfordult, hogy lezárt községből éjjel az örök megkerülésével csempészték ki állatokat, amelyeket aztán meg nem engedett uton szerzett marhalevével eladtak; ezen állatok már fertőzve lévén, új tartózkodási helyükön csakhamar megbetegedtek s mivel a betegség nem lett kellő időben bejelentve, befertőzték az egész község marhaállományát. Egy másik esetben egy földműves az aratórészt (szalmáját) akarta egy fertőzött és lezárt majorból az általa is jól ismert tilalom ellenére hazavinni. E végből egy ritkán használt s ezért kevésbé őrzött erdei utat választott ki terve végrehajtásánál, vonómarháival tényleg be is jutott a fertőzött majorba, ott azokat nemcsak bekötötte a fertőzött istállóba egy beteg tehén mellé, hanem az ez által meghagyott szénát is odaadta a saját marháinak és mindezt saját kijelentése szerint azért tette, hogy megbizonyosodjék arról, vajjon csakugyan ragályos-e a betegség?

Továbbá még az is előfordult, bár teljesen bizonyítási nem lehetett, hogy egyes fertőzött községbeli gulyások a beteg állatok elöl elszedett takarmányt boszúból, rosszakaratból a szomszéd községek legelőin elszórták.

Az ilyen és ehhez hasonló eseteket önként érthetőleg nem lehetett a rendelkezésre álló eszközökkel teljesen megakadályozni annak dacára sem, hogy a fertőzött vidékeken jelentékeny megszorított csendőrség segítsége is igénybe vétetett.

Ez a betegség eddig sohasem lépett föl nálunk oly erővel, mint most s ezért eddig nem is voltak szükségesek oly másodfokú hatósági intézkedések, mint ezuttal. Ilyen intézkedés volt a betegség lefolyása érdekében a kötelező beoltás. Erre vonatkozólag nemcsak az övrendszabályok rendelkezései lettek betartva, hanem az érdekelt gazdaközönség is előzetesen meghallgatott.

A betegség helyhez kötése érdekében a szomszédos községek bevonásával vészkerületek alakítottak s a vészkerületi intézkedések a járvány terjedésével arányban a sümegi, zalaszentgróti, keszthelyi, tapolezai, majd a pacasai és nagykanizsai járásokra, valamint Nagykanizsa városra, végül a zalaegerszegi és letenyei járások egyes részeire is kiterjesztettek. A vészkerületeken belül önként érthetőleg a helyi zárlatok is fenn tartattak. Egy esetben pedig, amidőn a betegség a fertőzött vidéktől távolabb fekvő községbe (Polára) egy a vásáron vett fertőzött szarvasmarhával lett behurcolva és a jelek arra mutatnak, hogy a beteg állat és a vele együtt tartott másik szarvasmarha levágásával sikerülni fog a községet és vidékét a befertőzésről megóvni,

az illető tulajdonos beleegyezésével annak mindkét marhája levágatott, azok husa értékesített s az így befolyt összeg és az állatok értéke, illetőleg vételára közt előállott különbözet az állategészségügyi ebadó-alap jövedelméből az illetőknek kifizettetett. Az illető vidék vézmentessé tétele sikerült is ez uton, de csak rövid időre, mert 13 nap múlva a szomszédos Béc községben lépett fel a betegség, ahová valószínűleg fertőzött vidéken is megfordult marhakereskedők vitték be ruházatukkal a betegség csiráját.

A vészkerület megalakításával egyidejűleg a közönség tájékoztatva lett, hogy úgy egyszeri szállításra (levágásra vagy továbbtartásra), valamint közlekedés (a szomszédos községek határába gazdasági munkákra) szóló engedélyek egyszerű kérelemre esetről-esetre ki fognak adni (amit tényleg igen sokan igénybe is vettek úgy, hogy ezen idő alatt több mint 1000 ilyen engedély lett kiadva). Az említett nagy kiterjedésű vészkerület azonban, amely szükségelt volt egyfelől a betegség helyhez kötésének biztosítására, illetőleg annak a megakadályozására, hogy a távolabbi vidékekre elhurcoltathassék, addig másfelől a hasított körmű állatokkal való forgalmat és közlekedést a kiadott számos engedély dacára is megakasztotta, ami akkor vált különösen érzéhetővé, amikor az őszi mezőgazdasági munkák ideje elérkezett és a gazdák a gyakran több község területén fekvő birtokaikra szarvasmarhákkal szabadon nem közlekedhettek. Ez okból a vészkerület október második felében előbb szűkebbre vonott úgy, hogy csak a fertőzött és az ezekkel közvetlenül szomszédos községek maradtak a vészkerületben, majd utóbb (novemberben) a vészkerület egészen meg lett szüntetve és a zárlati intézkedések csupán a fertőzött községekre nézve tartattak fent. Ezt az utóbbi intézkedést, vagyis a vészkerület megszüntetését az a körülmény tette szükségessé és lehetővé, hogy a már igen hosszú idő óta fennállott és és nagyszámú vézmentes községre is kiterjedt vészkerületi intézkedések és az ezekkel járó forgalmi korlátozások folytán igen nagy terület termelő közönsége részben el volt zárva annak a lehetőségétől, hogy eladásra szánt állatait és terményeit értékesíthesse és köztartozásait leró hassa, a fogyasztó közönség pedig attól, hogy a tényleg szükséges élelmet és tüzelőanyagot beszerezhesse. De másfelől nem is látszott már feltétlenül szükségesnek a vészkerület további fenn tartása, mert annak folytán, hogy az őszi mezőgazdasági munkák legnagyobb részét már befejezték és ezzel, de meg egybként is a hidegebb évszak beállásával az állatokkal való közlekedés és forgalom természetesen csökkent, a betegség terjedésének vagy elhurocolásának veszélye jelentékenyen kevesebbet s ennek következtében remélhető volt, hogy most már rendkívüli intézkedések nélkül, kizárólag a fertőzött községek lezárásával is lehetséges lesz a járvány további nagyobb mérvű elterjedését megakadályozni és éppen ezen okokból későbbi időben már a kötelező beoltás sem rendeltetett abból a célból pedig, hogy a községi s a helyi (istálló, udvar) zárlatok főként a gazdasági munkálatok elvégzése érdekében a megelőző feloldhatók legyenek, a fertőtlenítés iránt megfelelő szakvélemény alapján s az állategészségügyi érdekek megóvása mellett az övrendszabályoktól eltérő kivételes intézkedések is tétettek, valamint hasonló kivételes intézkedésekre volt szükség azért is, hogy a nyári legelőkön tartott szarvasmarhák a zord idő beálltával a tulajdonosok által hazaszállíthatók legyenek. Végül a téli idő bekövetkeztével emberiségi s egészségi szempontból enyhíteni kellett a vészörök alkalmazásában álló kötelezettségen is olyan formán, hogy a vészörök lehetőleg az éjjeli őrök keretében oldassék meg. A megyei közigazgatási bizottság által e tekintetben s az adófizetési halasztás iránt az illetékes Minister urakhoz felirat intézttetett.

Igen nehéz volt az eirandolt óvintézkedések alkalmazása tekintetében a gazdaközönség köréből felhangzott, sokszor merőben ellentétes kívánásoknak minden irányban megfelelni. Míg ugyanis a vészkerületen kívül lakó birtokosok a zárlatoknak és általában a betegség elleni óvintézkedéseknek minél szigorúbb alkalmazását óhajtották, addig az óvintézkedések által közvetlenül érintett vidék gazdaközönsége önként érthetőleg azt kívánta, hogy azok minél enyhébben kezeltesse. Ilyen enyhítések megadásától teljesen elzárkózni nem lehetett.

A betegség ellen való minél sikeresebb védekezés érdekében az övrendszabályoknak a marhavásárok betiltására vonatkozó intézkedései is ott, ahol indokolva volt, alkalmazásba vétettek s a járványlepte vidékre 5, majd utóbb a megbetegedett sümegi és tapolezai járási m. kir. állatorvosok helyettesítésére még 2, összesen tehát 7 m. kir. állatorvos rendeltetett ki más törvényhatóságok területéről, akik teendőikre s eljárásukra nézve kitanítva lettek s allandóan a fertőzött községekben tartózkodtak és akiknek a feladata volt főleg arra ügyelni, hogy a zárlati intézkedések betartassanak, a beteg állatok szorgalmasan gyógykezeltesse és a folyton termelő s a betegek nyálával, ürülékével a szabadba jutó nagymennyiségű ragályanyag minél nagyobb része a naponként ismételt fertőtlenítés által megsemmisíttessék.

E fogulatlanul és a fönntemlített ellentétes érdekek lehető összeegyeztetése szempontjából vizsgálva a védekezéssel eddig elért eredményt, megállapítható, hogy habár nem váltak is valóra a járvány elfojtásához különösen kezdetben fűzött remények, annyit mégis sikerült elérni, hogy a vármegye nagyobbik része, a községeknek körülbelül hetynegyed része még ma is vézmentes; továbbá, hogy a betegség jóval lassabban terjedt, mint hasonló viszonyok közt másutt, mert amíg pl. Arad, Temes, Krassószörény stb. vármegyékben alig 3 hét alatt 140—230 községre terjedt el a betegség, addig nálunk még ma is, a behurcolástól számított 5-ik hónapban, csak 74 a fertőzött községek száma. Ez az eredmény nem kiesinyelhető, különösen ha figyelembe vesszük egyfelől azokat a fentebb említett különböző körülményeket és tényezőket, amelyek a betegség terjesztésénél szerepeltek s amelyekkel szemben a hatóság legnagyobb ébersége is meddő maradt, továbbá azokat a nehézségeket, amelyek az övrendszabályok szigorú alkalmazásának sokszor útját állották és ha figyelembe vesszük másfelől, hogy a járvány nagyobb mérvű terjedésének megállításával nemcsak a mezőgazdasági munkák elvégzését, de a vármegye nagyobbik részéből állatkivitelünk zavartalan fentartását is biztosítani sikerült. Ezért méltán elismerés illeti egy a közigazgatási hatóságokat, mint a magy. kir. állatorvosi kart, amely valóban nehéz viszonyok között képes volt megállani helyét.

* * *

A kedvezőtlen esős időjárás az aratási munkálatokat és a cséplést, amely a gabona neműk terméséhez fűzött reményeket tetemesen leszállította, többször feantartotta. A termés csak közepesnek, sok helyen közepesen alulnak jelezhető. Szalmában bő termés volt, de a szemtermés a legtöbb helyen nagyobb eszalódások okozott.

A vetési munkálatok szeptemberben megkezdődtek. A föld a munkálatok végzésére elég alkalmas volt, mert a nyári gyakori esapadékok a földet porhanyó állapotban tartották; azonban a szeptember hónapban fellépett gyakori esőzések s az aratási és cséplési munkálatok hátramaradása azt okozták, hogy a vetések későn voltak megkezdhetők és befűzhetők. Viszont azonban a nagyon kedvező októberi időjárás lehetővé tette, hogy a vetési munkálatok jól elvégezhetők voltak. A novemberi jó időjárás szép reményt nyújt arra, hogy az elkésztet vetések is eléggé megerősödvé mehetnek bele a télbe. A korai vetések még szeptember hó folyamán kikelték s ezt követte az októberi vetések elég jó kelése. A vetésekre általánosságban véve nem lehetne panaszkodni, mivel azok kelése és fejlődése eléggé kedvező volt, ha a nagy számban fellépett egerek azokban tetemes károkat nem okoztak volna.

A felette nagy számban elszaporodott egerek, ha csak a megyeszerte hathatósan megindult védekezési eljárás és nagyobb mérvű esőzések ki nem pusztítják azokat, csapásként jelentkező kárral fenyegetik a mezőgazdaságot. Azonban remélhető, hogy a közelmuiban volt kiadós esők és hideg, szeles idő nagy mértékben elpusztították ezt a kártékony állatot.

A nyár második felében betakarított a takarmánytermés is, amely mennyiségileg elég jó volt és csak a minőség tekintetében kifogásolható, amennyiben a sok eső és az árvizek lényeges károkat okoztak. A hosszan tartó kedvező ősz és a bővebb termés abba a helyzetbe hozták a gazdát, hogy állatállományát a tél folyamán takarmánnyal tudja ellátni.

A kapás növények közül a tengeri és répi jó közepes, helyenként jó termést szolgáltatott.

A burgonya termése a jó és rossz közt vidéken-kint rendkívül ingadozó volt, főként a szerint, amint egészséges vagy meg nem felelő vetőmaggal rendelkeztek a gazdák, mert vannak gazdaságok és vidékek, amelyekben a termés kifogástalan és vannak oly helyek, amelyekben oly kicsi termés volt, hogy a vetőmagot is alig hozta meg s a nyert gumók olyanok, hogy a jövő tavaszon fel sem használhatók ültetésre. A termés az időjárásához képest is változó vidékenkint s a peronoszpora is pusztítólag hatott s így az egyik főeledelben igen sok háznál nagy hiány lesz a télen.

A szőlők rendkívül rossz termést szolgáltattak. Csakis egyes gazdák vannak, akiknek meglehetősen termésük lett. Gondosabb védekezés mellett és nagyobb pontossággal végzett munkák dacára is csak részben lehetett a szőlő termését megmenteni. A bekövetkezett károsodás főoka pedig az volt, hogy a peronoszpora június második felének elején, tehát olyan szokatlan időben és olyan rohamosan lépett föl és terjedt el, hogy a teljes sikerrel járó védekezés, különösen nagyobb szőlőkben szinte lehetetlen volt. A must minősége a peronoszporának és a lisztharmatnak a fejlődésre káros hatása és az állandó meleg idő hiánya miatt fölötté gyöngye. Ára a termés csekélyisége miatt elég magas és a bor ára is jelentékenyen felemelkedett.

A gyümölcstermés általában véve gyenge volt. Helyenként egyáltalán semmi, helyenként csak némi gyümölcs termett és igen kivételes helyek, ahol az egyik vagy másik gyümölcs, főként az alma jobb termést szolgáltattott. Egyes gyümölcsmenemek, mint a dió és szilva ugyszólván termést sem hoztak.

Az állatok részben az előző évek rossz állattartási viszonyainak hatása alatt, amely viszonyok t. i. arra indították a gazdákat, hogy megesőkent állattalományukat pótlandók, a növedékállatokat főnevelés céljából nagyobb számban visszatarjták, részben a világpiaci áralakulás befolyása következtében magasabb színvonalra emelkedtek.

A gabonárák az aratás idején volt árákhoz viszonyítva emelkedtek, amint a gabonatermés tényleges eredményéhez képest előrelátható volt.

A községi jegyzők.

Alkotmányos országunk számos hivatala közül, melyek a népért vannak s a sok különböző hivatalnok közül, kiknek állását a törvény kényszeríti és biztosítja, a municipális élettel egykoru község jegyzői tisztség foglal elsősorban helyet. A kormánynak, vármegyének, községnek, a közművelődés és jólét fejlődésének emeltyűje, főtisztviselője: a falusi jegyző, mert ő járulhat a legsikeresebben ezek kivételéhez, közvetlen érintkezésben állván a néppel, és nemcsak a községi önkormányzatnak a főfaktora a községi jegyző, hanem a jogállamnak is szolgálója, az egyetemes közigazgatás falusi omnibusza, melyen a törvények és szabályrendeletek írott malasztjából a végrehajtás stádiumába jut el az állami adminisztráció.

Követelik a felsőbb hatóságok és jogosan a községi jegyzőktől, az adminisztráció mindenestől, a községi élet gyakorlati és elméleti ismereteit általában. — Követelik felruházott hatalmukkal fogva a munkássággal párosult erélyt, kitartó és lankadatlan szorgalmat, megvesztegethetetlen jellemet, erkölcsöket és anyagi függetlenséget. — Azonkívül a jegyző idomítja a rendeletek tuháalmazát és a rendszert saját legjobb belátása szerint a község viszonyaihoz és körülményeihez mérten s megengedett méltányossággal enyhíti a törvény drákói szigorát. És mindezekért — elismerés helyett — őt teszik felelőssé az elszegényedés nyomoráért, birságozáért sokszor önhibáján kívül, a magas kormány és törvényhatóság, rendeleteinek buzgó végrehajtója s 17 arra jogosított hatóság hozzáintézett felhívásának feltétlen teljesítője, akinek lelkiismeretére bélyegő ver a fegyelmi eljárás szabályozatlan volta.

A községi magistraturában mindig a szellemi vezető, a jegyzőt keresik s feltalálják benne mindenben a hathatós támaszt, a biztos alapot, nemcsak a közigazgatás tágas mezején, hanem számos szociális feladat megoldásában és sok kulturális intézmény létesítésében, sokszor anyagi károsodásra, de a közjó, a szép nemes intenciójától tüzelve.

És örömmel konstataható, hogy a falusi jegyző ma már nem az a jelentéktelen egyén, a ki azelőtt volt. — A községi jegyzők működései köre az utolsó évtizedekben tetemesen bővült, helyzetük — inkább erkölcsileg, mint anyagilag — javult, tekintélyük öregbedett úgy, hogy a törvényhozás némely alkotandó törvényénél ma már a községi jegyzők szavát is meghallgatja.

A jegyző mostanság már nagy hatalom. — Ő a község valódi feje. Az ő kezébe van letéve a község élete, békéje, egyetértése, haladása, igen gyakran még politikai pártállása is. De nemcsak értelmi feje a községi közigazgatásnak a falusi jegyző, hanem a közjogok gyakorlásában oktatója is a népnek. — Nemesak állampolgári kötelességeinek teljesítésére szorítja őket, de megtanítja állampolgári mivoltukról helyesen gondolkodni s nevel, fejleszti hazafiúi erkölcsiüket, megismerteti őket jogaikkal, hogy tudják kötelességeiket. — Mert hisz nemzeti irányt adni a nép politikai törekvéseinek, hazafias tápot ösztöneinek, őket s ez által a nekik bizott községet a szellemi, erkölcsi és anyagi jólét egy magasabb színvonalára emelni: ebben áll a községi jegyzői kar magasatos és ideálisan nemes missziója, hivatása. És hogy Magyarországi jegyzői kara átérzi s tehetségéhez képest megfelelni igyekszik feladatának, legszebben illusztrálja a pozíciót, melyet kiküzdött magának.

Ezek után nyilvánvaló, hogy a jegyzőség csak hivatásnak szép és magasatos, de hivatalnak háládatlan. És aki erre a pályára lép, az számoljon azzal, hogy őt az élet örömeiért és élvezeteiért a munka sikere kárpótolja, mert sajnos, legtöbbször a jól végzett munka lélekemelő tudata az egyedüli jutalma a jegyzők emberfeletti munkájának. Hisz a községjegyzői kar — a XX. században — az alkotmány sáncai között a teljes jogdíkültség állapotában él, egyéni és polgári szabadsága kötve, idegeket, erőt, egészséget megőrlő munkában sem alulról, sem felülről elismerésben nem részesülve, a fegyelmi eljárás szabályozatlan volta miatt állandóan lekötött lelkiismerettel, s ami a fő, az anyagiakkal küzdve úgy, hogy valóságos esoda, miként a községi közigazgatás még esődot nem mondott, ami tisztán a hivatásuk magaslatán áll és csak a köz-, soha a magánérdeket tekintő jegyzők érdeme.

És fárasztó munkájuk közepette úgy a sajtó, mint a minden tekintetben parlamentáris közgyűléseik útján ismertették sérelmeiket, hangoztatták kívánságaikat, melyek azonban a közigazgatás reformjával szervi összefüggésben vannak. És a jegyzői kar emelkedett gondolkodására vall, hogy előbbreválnak tekintni a közérdekű dolgokkal való foglalkozást egyéni bajainak felpanaszolásánál és mindenekelőtt azt törekedni, hogy a magyar társadalom irányadó tényezői közé küzdje fel magát. S a jegyzők eme emelkedése törvényes helyzetükben, értelmi haladásukban és társadalmi céljukban elsősorban a kar vezérfőfőinek érdeme, kik önértetet és lelkesedést öntöttek a tespedő területbe és társadalmi, egyleti sorakozás útján erélyes tevékenységbe összpontosították a szét-núzó erőket. A megyékben, a sajtóban, központi egyetűk közgyűlésein nem szűntek meg agitálni addig, míg a magyar kormány és törvényhozás, a közvélemény erkölcsi nyomása alatt le nem számolt igényeikkel és komolyan nem vette mozgalmukat. És miután a jegyzők erkölcsi tekintélyüket megállapították, most azon igyekeznek, hogy azon mizériák megszüntetésével, melyek a községi közigazgatás üdvös irányu fejlődésére nehezdednek és annak gátat vetnek, a községjegyzői kar anyagi helyzete javításának kérdése kerüljön napirendre. Hisz a községi élet alapos ismerője nem tagadhatja, hogy a községjegyzői kar-nak elég oka volt a jogosult panaszra s a jegyzők legnagyobb része súlyos anyagi gondokkal és munkával terheltlen huzta az élet nehéz igáját és reményvesztetten tekintett ama sötét jövőbe, melynek éjjeléből a buzditó reménynek halvány sugara sem villant felé.

De tempora mutantur! A közigazgatás egén hajnalpír dereng, s erős a remény, hogy mire kisdű a nap, fényugaraik már egy, a XX. századhoz méltó, modern községi közigazgatásra veti. A közigazgatás nagy átalakulás előtt áll.

A községi jegyzőknek kitűző oéljuk elérésében folytatott fáradozatlan munkájával sikerült meggyőzni az illetékes tényezőket a régi községi törvény elavultságáról és tarthatatlanságáról, melynek legnagyobb része a mai modern

korba, modern viszonyok közé sehog sem illeszt-hető már be, s amely csak gátat vet a haladás elé. A legfelsőbb helyen is átérték a községi jegyzők által annyiszor hangoztatott reformtörekvések szükségességét és azok létalapját s a kor szellemének és a mai fokozottabb igényeknek megfelelő, teljesen új alaphól kiépített községi törvény készítése rövid idő kérdése lehet már csak.

Minden kérelmünk szavalását, kérelmünk teljesítését attól várjuk mi, jegyzők és sóvárogva, nagy reménnyel tekintünk azon hatalmas, nagy alkotás elé, mely hivatva van az általános közigazgatás gyökeres átalakításának keretében a mi modern közhivatalnoki jellegünket kidomborítani, vágyainkat megvalósítani, s egy egységes magyar kultur- és jogállamnak fundamentumát megalkotni.

Az Egyke.

A magyar vidékek pusztító átka az egygyermekrendszer. Ismerik ezt a szerencsétlenséget ma már egész Dunántul s Zala vármegyének is egész vidékei vannak inficiálva ezzel az erkösetelen s a nemzet sorvadásához vezető nyomorúsággal.

Es ezideig eredménytelen maradt minden akció, amelyet az Egyke ellen indítottak. Folytonosan terjed az, mint a ragály; egymásután néptelednek el szinmagyar vidékeken az iskolák s a gyermekek számának aggasztó csökkenése szinte félelmes perspektívát nyit meg a magyarság jövődjéről.

Ez a rut erkölcsi betegség legjobban el van terjedve Somogyban és Baranyában. Szerencsére vannak ideálisan gondolkozó férfiak, akik hamar belátták az Egyke rettenetes veszedelmeit, azok leküzdése végett társadalmi mozgalmat indítottak s már évek óta folyik a munka, hogy egyrészt a népet felvilágosítsák s megmentésük a rut átoktól, másrészt a népszaporodás gazdasági akadályait elhárítsák.

Somogyvármegyében gróf Széchenyi Aladár a nép jólétéért, a magyarság megerősödéséért rajongó férfiú állott a mozgalom élére, amely már annyira megizmosodott, hogy a mult héten nagygyűlésre tudta összegyűjteni Dunántul vármegyéit.

Zalavármegyéből Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő vett részt a kaposvári gyűlésen, amelyen ott voltak Somogyvármegye hivatalos körén kívül a társadalom vezető férfiai s képviseltették magukat a dunántuli vármegyék.

A magas színvonalon álló beszédek s tanácskozás után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben első sorban hangsúlyozza a vallás-erkölcsi nevelés fejlesztését, továbbá kimondja, hogy módosítandó az örökösödési törvény tervszerű földbirtok politika léptetendő életbe, a véderő-törvény módosítandó, a magzatelhajtási bűnök körül való késedelmes eljárás helyett fórumon kívüli elintézés lépjen életbe és fegyházzal legyen büntetendő. Állami munkaalkalmak adassanak a népnek. Több gyermekű családnak adókedvezmény juttatassék. Igyekeznii kell a népet mezőgazdasági szakismeretek terjesztésével jövedelmezőbb gazdálkodásra tanítani, hogy egy család minél kisebb terület okszerű műveléséből tisztességesen megélhessen.

Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a gyűlésen nagyhatású s magas szárnyalású beszédet mondott, amelyet egész terjedelmében itt közlünk:

Méltóságos Gróf Elnök Ur!

Mélyen tisztelt Értekezlet!

Mielőtt az előttünk fekvő határozati javaslat-hoz hozzászólnék, méltóztassanak megengedni, hogy mint magyar ember és magyar tanfelügyelő egyképen hálas köszönetemet fejezem ki a szives meghívásért, melynek alapján, mint Zalavármegyének és a Zalamegyei Közművelődési Egyesületnek egyik küldöttje ezen rendkívül fontos értekezleten megjelenhettem.

Elévülhetetlen érdeme marad Somogyvármegyének, hogy az Egyke elleni küzdelmet úgy hatóságai, valamint bizottsági keretben, mint egy nagy nemzeti kötelességet szözlaltatta meg a társadalom lelkiismeretében.

Dicsősége marad Széchenyi Aladár grófnak is, hogy nevének a magyar faj és föld lángoló szeretetéhez fűződő nemes hagyományaihoz hiven

— nemcsak kezébe vette a zászlót, hanem a gazdaszövetségi értekezésben*) rá is írta a félreérthetetlen jelszót, hogy a fajunk pusztulása elleni védekezésben minden magyarnak ki kell állni a fórumra.

Egy minden szokásában, gondolatvilágában, erkölcsiében és művelődésében egységes magyar imperializmusban bizunk és reménykedünk mindaddig nem lehet, míg nem bírjuk és nem akarjuk megvédelmezni és megmenteni azt, a mit Rákosi Jenő, a magyar fajért való apostolkodásában a nemzetek legdrágább kincsének, legértékesebb vagyonának tart — az ember anyagát.

Ez a nemzeti háztartás fundamentuma. Már pedig Roosevelt megdönthetetlen határozottsággal jelentette ki nem régen a berlini egyetem aulájában, hogy egy nép csak akkor vehet részt a világ kultur mozgalmában, ha elsősorban saját háztartásában teljesíti kötelességét.

Kegyes engedelmeiből megemlítem Zalavármegye háztartásának az Egykével kapcsolatos mozzanataiból, hogy közművelődési egyesületünk expressis verbis bevette alapszabályaiba az Egyke elleni küzdelmet.

Ezévi közgyűlésében — még alig két éve működik az egyesület — kijelentette, hogy az Egyke elleni, egész Dunántulra tervezett akcióba bekapcsolja magát.

Éltet engemet a remény, hogy amint egykor Zrínyi Miklós dicső korszakában a Dunántul megmentője volt Magyarországnak, úgy most is, Dunántulnak a magyar faj megmentésére irányuló nemes küzdelméből Zalavármegye kifogja venni méltó részét.

Tiszteletteljes javaslatom arra vonatkozik, mélyen tisztelt értekezlet, hogy a tanítóknak az Egyke elleni küzdelmére nem csak az előttünk fekvő indítvány I. pontjának általánosságában, de az iskola nevelői hatásának keretében is rá kellene mutatni.

Különösen az ismétlő iskolákban és ifjúsági egyesületekben; de még különösebben a leányoktatás egész vonalán.

Ezt a nemzetet — mondja nagyon helyesen Majláth József gróf »A magyar nő socialis feladata« című szép tanulmányában — csak a magyar nővel, a magyar anyakkal, a magyar háziasszonyokkal fogjuk visszahódítani a letért ösvényről az ősi, nemzetes, vallásos, józan és boldogulni tudó életre.

Tehát az anyát kell a piedesztál magasslatára emelni s nem a — gyönyört.

Indítványozom, méltóztassék a határozati javaslatba belefoglalni a következő szöveget: »Keressenek meg a Dunántul összes királyi tanfelügyelői, hogy irányítsák és lelkesítsék fantesületeiket, miszerint nevelői hatásukkal — különösen az ismétlő iskolákban, ifjúsági egyesületekben és a leánynevelés egész vonalán — a vallás-erkölcs, honszerelm és emberszeretet magasztos eszményei mellett, egyengessék útját a megelégedett, boldog, az élet küzdelmeihez bátorsággal bíró családi tűzhely tiszta ragyogásának.«

*) Népesedés és nemzeti nagyság.

A hét tarlójáról.

(A Kossuth pénzek.) Egy magyarországi német lap »botrányos szenzációról rántotta le a leplet.« A nemzeti kegyelet gyűjtötte pénzek »elsikkasztásáról« ad számot hosszú hasábkon keresztül. A Kossuth Lajos temetésére és hamvainak hazahozatalára gyűjtött mintegy 80.000 forintnak idegen célra történt felhasználásával vádolja meg a gyűjtő bizottság tagjait, különösen Eötvös Károlyt és a Kossuth fiait. Botrányos vádakatt kiált a világba a magyarság kegyeletének arculcsapásával — német nyelven. Talán ez nagyobb fontosságú tény annál, hogy történtek-e itt visszaélések, vagy sem.

Tizenhét év óta porladnak a nagy kormányzó esontjai a Kerepesi-temetőben. Tizenhét hosszú év óta zarándokol a magyar nemzet a nagy száműzött sírhöz erőt, lelkesedést gyűjteni a multak tanulságaiból. Tizenhét év óta most tünt fel először annak a szüksége, hogy a temetés körül történteket panama jelleggel ruházza fel a botrányra éhező sajtó, most tizenhét év multán kellett bekövetkezni annak, hogy Eötvös Károly összevessen a — fiával s az utóbbi szenzációs leleplezéseket adjon közre apjáról. Hogy ennek

során az egész világ botránykövévé teszi a Kossuth-kultuszhoz fűződő nemzeti kegyeletet, hogy a külföld gúnyos hahotája közben rontja azt, a mivel ugyanis alig rendelkezünk: a renoménkat, az nagyobb botrány, nagyobb szégyen, mintha csakugyan történt valami sikkasztás, vagy enyhén kifejezve »más célra fordítás.«

Különböben igen nagyon érdekes, hogy tizenhét év óta például Pázmány Dénesnek sem jutott eszébe, hogy »örög barátját« elszámolásra hívja fel. S talán sem neki, sem másnak nem jutott volna eszébe az egész ügy, ha Eötvös Bálint nem félti az örökségét. Természetesen gróf Károlyi Gábor szava lenne döntő az ügyben. A váltóra felvett pénzeszeget ő térítette vissza, s így valószínűleg tudomással bírt minden mozzanatról. Károlyi Gábor ma már a történelem s ez szintén nem csekély bizonyosság arra nézve, hogy itt bünyös visszaélések nem történhetek, mert Károlyi Gábor puritán becsületessége úgy ismeretes a történelemből, hogy galád játékhoz sohasem volt kapható.

Hogy mi és hogyan történt, azt ha kideríti is a közel jövő, ha megállapítást nyer is, hogy — bár bünyös cél nélkül, — de meg nem engedett dolgok történtek, ez nem rontja le azt a véleményt, hogy ebben az ügyben felesleges botrány hajhászás a főmotívum. Különösen pedig nem is kell a még alaposabb indító okokra rámutatni, azok nyíltsága lefegyverez minden kritikát. Hanem a külföldi s főként ausztriai német lapok örömrivalgását, melyben a magyar botrány felett kitértek, azt még az sem némithatja el, ha kiderül, hogy minden rendben történt.

Erre jó lett volna még idejekorán gondolni.

(Az annexió haszna.) Arról a pár száz millió koronáról szól az ének, mely az annexióba hasznos beruházásként lón befektetve. Annak a quóta arányában való hasznaiban kezdünk mi is részesülni, miként az alább következő példa igen szellemesen illusztrálja.

A féláru vasuti jegyek váltására jogosító arcképes igazolványok tulajdonosai kaptak a napokban egy kis nyomtatott lapot. Ebben a dologban nincs semmi rendkívüli. Az sem különös és megütközésre méltó, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatóságától jött a drága kis lapocskák. Az meg épen természetes, hogy a kis íromány ékes német nyelven van írva. Ki ütközhetik meg Magyarországon ilyen csekélyesség fölött? Lehetett volna éppúgy horvát, vagy más hasonló línai nyelven, akkor sem gurulna dűbbe a derék, türelmes magyar, mint s hogy nem érinti az sem, hogy ezek a német »Beilagék« a magyar tisztviselők igazolására szolgálnak — Boszniában.

Lám-lám, mégis van haszna az annexiónak! Most már van féláru jegye s német igazolványa a magyar tisztviselőknek, elmehetnek olesón Boszniába. Valamikor már járt egy magyar iavázio ugyanoda s csodálatos, hogy akkor nem kellett egyéb igazolvány a résztvevőknek, mint obsit, ha élve maradtak, halotti levél, ha fűbe haraptak szegények. Persze akkor is az osztrák vakmerőség aratott diadalt. Most ugyilátszik szintén van ebből az osztrák jellemvonásból elég raktáron, talán több, mint nálunk az önértetből. Hát nem elég vakmerőség, nem félni attól, hogy a féljegyesek a kedvezményrel élve csakugyan bepillantanak Bosznia rejtelmeibe s rájönnek, hogy hova lett a Beilagék magyar szövegének nyomására behajtott keserves magyar pénz és sok egyéb vagyonukat hogyan becsülik meg ebben a szilvatermő pátriában.

És igazuk van, nem kell félni tőlünk, a féljegyes magyar, ha netalán tán kijut, elébb azt nézi meg, a mit régebben fektetett be a Bosznia köves földjébe: a sok jó magyar holtteste felett korhadó kereszteteket. Hogy aztán a könnybe lábadt szemek nem látnak át az osztrák praktikán... Ezen még jobban könnybe borulhat az a becsületes magyar szem...

Ugy félig meddig ide tartozik az is, hogy a Dél-vasutak zalaszentiváni állomásán nagybetűs figyelmeztetés int a jegyváltó magyarokat, hogy ha Bécsbe utaznak, a jegyet Wienbe kérik. Nem próbáltam, de azt hiszem, hogy ily szigorú rendelet mellett, ha Bécsig kérne valaki jegyet, nem is kapna. Legalább a következetesség úgy írta elő, hogy ha a magyar utazó közönség kötelezve van az osztrák társaság magyar pénztől fentartott vonalán, magyar hivatalnok előtt Wien emlegetni, akkor tilos is legyen olyan embernek

jegyet adni, a ki csak a Bécs nevet ismeri. Így aztán sok jó magyar nem utazhatnék az osztrák metropolisba s tán a pénze is itthon maradna. Mert hát Wien mégis csak ugyanazonos azzal a Béccsel, melynek büszke vára egykor »nyögte Mátyás bus hadát.« Egyébként pedig hajlandó vagyok jutalmat kitűzni annak, a ki a déli vasutak osztrák vonalain oly táblákat látott a jegypénztárak előtt, melyen az osztrák utasokat arra kötelezik, hogy tessék azt a Tschakaturba utazók Csáktornyára, vagy az Ofen-Pestre utazók Budapestre kérik jegyeiket. Ilyen nincs, mert az osztrák vasutársaságok csak minket üthetnek arcul büntetlenül s a — saját pénzünkért.

* * *

(Ökörítő.) A borzalmas halál máglya fénye megegerszer fellobbant. Fényt vetett arra, hogy mi történik egy ily megdöbbentő katasztrófa színhelyén, annak megtörténte után alig egy félévre. Bizony nem a legszebb panoráma sem a nemzeti jellemvonásainkról, sem közállapotainkról.

Most leplezték le a szerencsétlenség színhelyén felállított emlékoszlop s a közös sírba temetett áldozatok sírjára emelt követ. Nem is volt hivatalos ünnep s talán még a főispán és vendégtársai is csak inkognitó voltak jelen. Jelen volt azonban a nép s ez már nem leplezte jelenlétét, de azt sem, hogy nem a kegyelet, hanem egyszerűen a profán kíváncsiság hozta oda még azokat is, kiknek hozzátartozói felett ott domborul a közös sírhalom. A mit a lapokból olvas az ember a nagy katasztrófától sújtott nép érzék nélküli feledékenységről, az egyszerűen érthetetlen. Hogy abban a faluban, hol közel négyszáz emberi élet vált néhány hónap előtt a lángok martalékává, azon a helyen, hol a pusztító elem emberi fantáziát meghaladó borzalmasságu máglyát rakott az égettek esontjaiból, hogy a felett a sírhalom felett, melynek ölen százával nyugszanak a névtelenné égett rokonok, ismerősök, hogy a felett most nevető arccal, botránkozást keltő vihoggal álljon sorfalat a falu népe, ez nem a magyar nép érző lelkiületének ismerős vonása. S ha így van tényleg, akkor nagyon sajnálatos elferdülés, visszaféjlődés képét állítja elének.

Talán a szenzációt éhező riportter szeméi voltak rossz szemüveggel megnyergelve! Talán az ő nem magyarosan fejlődött lelkiületében fotografálódott a kérges arok egyhangu kifejezése, a könytelen szemek hang nélkül való sírása ily torzképpé valami, talán nem is a borzalmak színhelyén látott momentum hatása alatt!

Nagyon valószínű, mert a kép, melyet az ünnepségről rajzolnak a lapok, hihetetlenül rossz színekbe van fojtva. Lehetetlen elképzelni, hogy az egész falu sírjon, keseregjen a felett, hogy azok, kiknek férje vagy felesége agnoszkálás nélkül jutott a sírba, most a halottá nyilvánítás előtt nem köthetnek házasságot. Hisz épen a magyar nép puritán törvényisztelete, mely a vallás és az erkölcs terén a bizottságig fajul, nagyon is betartja a gyászévet. Más dolog az, hogy a gyűjtött pénzek fel nem osztása felett rekriminál az újsághír az ökörítőiak nevében. Itt már lehet általánosítani, sőt nem vehetik a gyűjtés intézői s a gyűjtött pénzek kezelői zokni, — itt lehet még gyauusítani is.

Az volna azonban a legkevesebb kívánatos, ha ezeknek a gyűjtéspénzeknek a révén még újra fellobogna az ökörítői halálmáglya...

* * *

(Az új báró.) Pompás német nevű ur nyert a napokban bárói címet a magyar közgazdaság terén szerzett érdemeinek jutalmául. Mindenki kutatta, hogy ki ez az ur és mit vitézlett a magyar közgazdaság terén. Az nyilvánvaló, hogy a barosítás iparágát kellett neki egy kissé felendíteni s hogy a jogaim keresés terén is szerzett oly érdemeket, melyek néhány százezer koronával súlyosbitva megérdemeltek egy magyar báróságot. Hogy a humor iránt van érzéke, ennek a badeni Zuckerfabrikantnak s hogy a nemzeti munka kormányza sem ment úgy nettó, az bizonyos. Ők tudják, hogy mily óriási érdemei vannak egy osztrák cukorgyárosnak a magyar közgazdaság terén. Mi nem tudjuk és punktum. Azért nem mu-záj nevetni, de keseregni sem szükséges.

Mindössze is az a jellegzetes, hogy egy nagy bécsi lap: a Zeit maga is csodálkozva keresi az új báró érdemeit s különös, hogy miféle meg-

állapítja, hogy a magyar közgazdaság terén az új báró ur ilyeneket nem képes felmutatni, ugyanakkor nem igyekszik arra sem rámutatni, hogy legalább saját szűkebb hazájában rendelkezik ilyenekkel.

Mert hát nem lehetetlen, hogy csak azért lett ez az ur magyar báró, mivel osztrák főnemesség lenni több érdem mellett is nehéz, sőt nehezebb, mint magyar báróvá. Hiszen ezzé lenni csakugyan könnyű, mint a példa is mutatja. Épp olyan könnyű, mint a magyar közgazdaság terén érdemeket felmutatni.

Véres végrehajtás

Sajnálatra méltó szenczi hóseivé avatták magukat az elmúlt héten a szomszédos Bak község lakói s félt, hogy ha valami enyhébb fordulat közbe nem jön, még kellemetlenebb helyzet fog előállni.

A boezföldi körjegyzői lak építési költségeihez való hozzájárulási részletek behajtása van jelenleg folyamatban. Bak község a fizetést megtagadta s a behajtás alkalmával határozottan ellenszegült úgy, hogy ma már állami közeg s esendőri karhatalom igyekszik a bakiak ellenállását megtörni. A karhatalommal fogatosított végrehajtás még jobban felingerelte az amúgy is elkéseredett népet, mely kész magát a esendőrszuronyoknak áldozatul dobni, de vélt igazából engedni nem akar. A mult szerdán az egyik végrehajtást szenvedő: Farkas Pál végső elkésérésében vasvillával rontott a esendőrokre, kik fegyverükhöz nyultak s egyikük keresztüldöfte szuronyával a szerencsétlen embert. Ez nyomban összeesett s maguk a esendőroök kötözték be. Az orvosi vélemény szerint állapota igen súlyos, de nem életveszélyes.

A véres eset hatása alatt a végrehajtást hétfőig felfüggesztették s akkor a tökéletesen felzigatott nép megfékezésére nagyobb számú karhatalmat rendelt ki a hatóság.

Ez volna máig az eset historikuma.

Nem akarjuk az elszomorító esemény szenczi mivoltát kihasználni, de lehetetlen elkerülni, hogy vele bővebben is ne foglalkozzunk. Az e dolog előzményei a mily messzire nyulnak, épp oly érdekesek és figyelemre méltók, következményei meg épen kiszámíthatlanok.

Pár év előtt Ki faludi Márton körjegyző, miután Bak község a jegyzői lak újraépítését semmi áron nem akarta megszavazni s osupán az átalakításokra mutatkozott hajlandónak — a község leghesebb ellenkezése mellett kivitte, hogy a jegyzői lak Boezföldre község határában, a boezföldi állomás mellett építtessék fel. A bakiak erősen felháborodtak a jegyzői székhely elvitele miatt, de miután — a vezető emberek előadása szerint — oly forma megnyugtatót nyertek, hogy a hozzájárulás semmi esetre sem lesz súlyosabb, mint az általuk megajánlott lakbér összeg, egyelőre semmi nagyobb nehézséget nem gördítettek a terv elé. Csak midőn az derült ki, hogy az új jegyzői lak építési költségei tetemesen meghaladják az általuk várt összeget, akkor próbálkoztak ellene minden eszközzel. A két fórumon keresztül ment tervezet ellen azonban mit sem tehettek. A közigazgatási bíróság is ellenük döntött s a megállapított járulékok esedékessé vált. A bakiak sehogysem akartak beletörődni abba, hogy a jegyzői székhely elvesztése mellett még szerintük oly aránytalan terhet is a nyakukba vegyenek. Valóság-gal beletűztek magukat abba, hogy sérelmeikre ha török, ha szakad, kell orvoslást találniok. Felsőfolyamodványt adtak be, de természetesen eredmény nélkül.

Jött aztán a végrehajtás, napról-napra fel-emelt esendőri karhatalommal. Ugy hogy szerdán már 12 esendőri segítségével fogatosította a végrehajtást a pénzügyigazgatóság által ki-

küldött Hajgató József m. kir. adótiszt. Az ő tapintatos eljárásának nem csekély része van abban, hogy csak egy és nem ötven esetben használta a fegyverét a esendőrség, melynek minden eltorlaszolt kaput, mint egy-egy kis várat, külön-külön kellett megostromolni és bevenni. Főként az asszonyok indulatoskodása teszi nehezzé az eljárást, a kik tudva, hogy ellenük talán nem használja az intelligens esendőri oly könnyen fegyverét, hihetetlen merészséggel állnak elő s csinálnak olyan jeleneteket, hogy csak az eljáró hatóság személyek higgadtsága akadályozza meg milder egyes esetben a vérontást.

Most fel van függesztve hétfőig a végrehajtás s mint fent is jeleztük, nagyobb karhatalom fog erre a napra kirendeltetni, a szükséghez képest 30—40 esendőri, vagy esetleg katonaság is.

A bakiak küldöttségileg jártak gróf Batthyány Pál orsz. képviselőnél, hogy ügyükben közbenjárását kérik. Gróf Batthyány Pál megígérte, hogy lehetőleg — természetesen a törvényes keretek között, — lépéseket tesz érdekükben. Sajnos, itt már a szegény bakiak ügyén nem lehet segíteni. Fizetési kötelezettségüknek feltételül eleget kell tenniök. Csak az volna az egyetlen tenni való és ez kötelessége a hatóságoknak, egyeseknek egyaránt, hogy a község egyébként derék és józan munkásnépét a további renitentiáról lebeszélje s megmagyarázza nekik, hogy sérelmük ma már orvosolhatatlan. Többet nyerne azáltal, hogy — ha keservesen is — de lefizetik a rájuk kivetett összegeket, mint ha az egész községet ugyszólván a romlásba kergetik.

A vizsgálat a legszelebb körben megindult s az egész környék szomorú érdeklődéssel várja annak megállapítását, hogy kit terhel a felelősség a dolgok ilyenén elfajulása miatt, hogy kinek a lelkét égeti a Farkas Pál kiontott vére.

Hivatalos rovat.

I.

Az 1894. évi XII. t. c. 50. §-a alapján felhívom a zalaegerszegi összes birtokosokat, hogy a belsőségekből, szőlőkben, gyümölcsösökben, kertekben és majorokban levő fákat és bokraikat a hernyófészkektől, lepketojásoktól és darázs-fészkektől még a tél folyamán annál is inkább megtisztíttassák s az összegyűjtött hernyó- és darázs-fészkek s lepketojásokat elégtessék, mert az irtás a hernyók kikéltése után csak nagyobb munkával és több költséggel lesz keresztülvihető.

Akik ezen munkálatokat az 1911. évi március 31-ig sem teljesítik, azoknak költségére az 1894. évi XII. t. c. 52. §-a értelmében a hatóság fogja fogatosítani és azok ezen kihágásért a hivatkozott t. c. 95. §-ának k) pontja alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

II.

Közhirre teszem, hogy az 1911. évi iparhatósági megbízottak választására jogosult iparosok és kereskedők névjegyzéke f. évi december hó 10-től 18-ig bezárólag a főjegyző hivatalos helyiségében közszemlére kitéve leend, mely időn belül ellene az észrevételek bárki által ugyanott szóval vagy írásban bejelenthetők.

III.

Közhirre teszem, hogy Zalaegerszeg rend. t. városban uralgott sertésveszt a mai napon megszüntté nyilvánítottam.

Ennek következtében a heti sertésvásárok f. évi december hó 9-től kezdődőleg minden fennakadás nélkül fognak megtartatni.

Zalaegerszeg, 1910. december 7-én.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

A függetlenségi párt gyűlése. A mult hétfőn népes értekezletet tartott a zalaegerszegi függetlenségi és 48-as párt Bosnyák Géza orsz. képviselő elnöke alatt Zalaegerszegen, az Arany Bányai szállóban. Jelen voltak a többek közt: Gróf Batthyány Pál és Ernő, Nedeckzy Jenő, Stádel János, Szentmihályi Dezső, Elek Ernő, Dr. Weisz Lajos és még számosan a párt helybeli és vidéki tagjai közül. A jegyzőkönyvet Czukelner Lajos vezette. Dr. Csemesz Kálmán indítványát vette legelsőben tárgyalás alá a gyűlés s annak elfogadásával kimondotta, hogy a gyűléseket ezentúl felváltva Nagykanizsán és Zalaegerszegen tartják, a szükségszerű változásokat pedig az elnökség hatáskörébe utalják. — Nedeckzy Jenő a függetlenségi eszmék ősz bajnoka terjesztett aztán elő javaslatot egy megyénkben felállítandó nagyobb szabású textilgyár felállítására és állami szubvencionálására céljából indítandó mozgalom felkarolása tárgyában. A nagyfontosságú tervet Stádel János, Gróf Batthyány Ernő s többek hozzájárulása után elfogadta a gyűlés és felkérte Gróf Batthyány Pál és Bosnyák Géza orsz. képviselőket, hogy annak érdekében a szükséges lépéseket indítsák meg. — Ezek után áttért a gyűlés a tulajdonképpeni tárgyára: a f. hó 12-iki megyei közgyűlésben való átlás-foglalásának megbeszélésére. A tárgynál hosszas vita fejlődött ki. A közigazgatási bizottságban lejárt öt mandátum betöltése képezte a vita tárgyát. A mélyreható eszmecsereben résztvettek Nedeckzy Jenő, Gróf Batthyány Ernő, únépi Elek Ernő, Szentmihályi Dezső, Dr. Weisz Lajos és ifj. Thassy Imre. A minden pontra kiterjedt megbeszélés eredményeként kimondotta a gyűlés, hogy a lelépő Eitner Zsigmondot és Batthyány József grófot újból jelölje, Csertán Károly, Barcza László és Bogyay Máté helyett pedig a saját jelöltjeit fogja teljes erővel támogatni s ez irányban körlevelet boesajtott ki a párt illetékes tagjaihoz.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Staub János zalaegerszegi pü. számgyakornokot a löseim. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez számtisztte nevezte ki.

Uj ügyvéd. Dr. Kardos Jenő zalaegerszegi ügyvédjelölt a mult héten letette az ügyvédi vizsgát s irodáját Zalaegerszegen megnyitotta. A kiváló képzettségű jogász különösen a büntetőjoggal foglalkozik nagy előszeretettel s bizonyosan sok fényes védőbeszédet fogunk tőle hallani.

Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő mult héten Csáktornyán volt, hol meglátogatta az áll. polg. leányiskolával kapcsolatos internátust és megállapodásra jutott Pataky Kálmán igazgatóval az internátusnak jövő elhelyezése iránt. A kir. tanfelügyelő elismerését fejezte az internátust ellátó Bezerédi testvérek urhölgyeknek.

Köszönet nyilvánítás. Marton László ur az elaggott és munkaképtelenné vált iparosok alapja javára 40 koronát volt szives adományozni. Fogadja az ipartestület halás köszönetét.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a keszthelyi kir. járásbíróshoz Asszenovics Ferencz selmecbányai irnokot hasonminőségben áthelyezte.

Adományok. Legáth Kálmán apát-plebánus ur 10 K-át, Özv. Inkey Kálmáné urnő 100 K-át adományozott a Karácsonyfa Egylet céljaira. A kegyes adományokért ezuton is halás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Krosetz Gyuláné urnő a féltizenkettői miselapra 2 koronát adományozott.

A zalaegerszegi szegény izr. gyermekeket felruházó Chanuka Egylet november 27-iki kiosztási ünnepélyére a következő szives adományok érkeztek be: Faragó Ödön tanár ur Budapest,

Nemény testvérek
SAVOY
nagyszálloda

BUDAPEST, József-körút 16. Telefon 154—08. A főváros legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőzfűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak!   A legfigyelmesebb kiszolgálás!

Boscán Adele urnó, Fischer László ur 10—10 K. Dr. Obersohn Mórné, Fischer Pálné, Dr. Halász Miksáné urnók 5—5 K. Berger Józsefné, Pollák Józsefné, Heinrich Vilmosné urnók 4—4 K. Komlós Miksáné, Grünwald Ödöné, Dr. Isoóné, Silbermanné, Ganz Sándorné, Pfeifer Henrikné, Heinrich Zsigáné, Faragó Béláné, Engelsmann Izraelné, Büchler Jakabné, Sándor Zsigmondné, Hoffmann Béláné, Dr. Rosenthal Jenőné, Garai Lipótné, Weinberger Jakabné, Dr. Berger Béláné, Rechnitz Miksáné, Deutsch Ferencné, Biehler Dénesné, Gyarmati Vilmosné urnók 2—2 K. Weiss Tivadarné urnó 60 f. Pörsöly gyűjtésekből: Deutsch Herman ur 2 K 20 fillér, Flesch Gizella urnó 2 K 34 f, Radó Henrik 8 K 15 f, Szántó Henrik ur 4 K, Singer Miksa ur 5 K. Sándor Zsigmondné urnó 1 vég parchet, Horvát Jenő ur 12 pár téli harisnya, Szántó Henrik ur 6 pár harisnya, Büchler Pálné urnó 2 tucat zsebkendő, Molnár Edéné urnó 10 db zsebkendő, Deutsch Herman ur 8 pár harisnya, Reisinger R. ur 12 delin kendő, Radó Henrik ur 8 pár harisnya, 8 pár keztyű, Fenyvesi Simonné urnó 10 pár harisnya. Breisachné urnó sütemény, Rosenberg Zsigáné urnó kalács, Gyarmatyné urnó füge és dió, Faragó Béláné urnó dió és alma, Dr. Hajósné urnó kalács, Wimmer Lipótné urnó kalács, Sommer Sándorné urnó dió és alma, Büchler Jakabné urnó kalács, Sándor Zsigáné urnó cukorkák, Garai Lipótné urnó kalács, Kömön Julia urnó sütemény, Kluger Natália k. a. Pozva sütemény, Marton Kálmánné urnó sütemény, Adlerné urnó gyümölcs, Balassáné urnó kalács. Ruhát varrtak Vieneré urnó és Neubrunn k. a. A szives adakozóknak ez uton mond halás köszönetet a vezetőség.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör hangversenye. A következő farsang legelső mulatsága a Z. I. M. K. hangversenye lesz, amelynek műsorát mult héten állította össze a választmány. A műsor néhány művészi zeneszámból és felolvasásból fog állani. A zenekar fáradságos munkával készül a hangversenyre, amelynek magas művészi színvonaláról Sándor Zsigmond karnagy ismert zenei tudása s a Kör multja kezekednek. Az estély január 7-ikén lesz. A meghívókat legközelebb szétküldik. A Kör választmánya elhatározta, hogy a farsang folyamán kabaré estélyt is rendez.

Elutasított kérvény. Vellmann Károly zalaegerszegi okl. gyógyszerész azon kérvényét, melyben Nagykanizsán az ötödik gyógyszerár föllállítását kérte, Nagykanizsa város tanácsa f. hó 5-én tartott közgyűlésén elutasította.

A gazdasági egyesület közgyűlése. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület népcs közgyűlést tartott december 5 napján. A közgyűlés jegyzőkönyveit a jövőben egész terjedelmükben közöljük. A tárgysorozatból csupán Sárközy Viktor titkárnak egészségi okokból hat óra történt szabadságolását említjük fel, mely idő alatt teendőit sziveségből Flandorfer Pál kir. állattenyésztési felügyelő vállalta magára.

Mulatság. A karácsonyfa egylet a jövő évi február havának első napján fogja farsangi mulatságát megtartani. A fényesnek ígérkező mulatságra már most folynak az előkészületek.

Iparkamara közgyűlés. A soproni kereskedelmi és iparkamara, melyhez városunk is tartozik, e hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlést, hol a kamara belső ügyeit intézték el.

Az ezer forintosok alkonya. Az 1904 ben a forgalomból kivont ezer forintosokat még csak f. évi december hó 11-ig váltja be az osztrák-magyar bank, azontúl teljesen értéküket veszítik. Azok a szerencsés halandók, kik még dicsekedhetnek az ezerforintos bankókkal, jól teszik, ha idejekorán beváltják őket, mert azontúl már csak, mint régiségeknek, lesz meg az értékük.

Magvizsgáló állomás Nagykanizsán. A novemberi városi közgyűlésen terjesztette elő Vécey Zsigmond polgármester, hogy a város kérelmezze

a földmívelési miniszternél, hogy a Keszthelyen megszüntetett magvizsgáló állomás helyett létesítsen egyet Nagykanizsán. A földmívelési miniszter értesítette a nagykanizsai városi és járási gazdakört, hogy egy ólomzáró magvizsgáló kirendeltséget hajtandó idehelyezni, ha a város megfelelő helyiségről gondoskodik. A városi tanács a közgyűlési jóváhagyás reményében megfelelő bérösszeg ellenében a régi gimnáziumban jelölt ki helyiséget, melyet Tóth István gazdaköri titkár megtekintett és alkalmasnak talált. A város ezt a miniszterium tudomására adja és egyben azt az óhaját fejezi ki, hogy ne csak ólomzáró kirendeltség, hanem rendszeresített magvizsgáló állomást helyezzen Nagykanizsára.

Házi tolvaj. Körömden egy előkelő családnál volt nevelőnői állásban alkalmazva Kozári Margit szegény fiatal leány. A leány nagyon jó viseletű volt, úgy, hogy a háziak teljes bizalommal voltak vele szemben s minden hová nyugodtan engedték. Kozári Margit azonban rítól visszaélt gazdája bizalmával s egy alkalmas napon, mikor a család nem tartózkodott odahaza, feltörte az asztal fiókját, melyben a háziak pénzüket őrizték s 360 koronát ellopott. A pénzből aztán, melynek eltűnését a család csak később vette észre, elegáns ruhákat, kosztümöket csináltatott. A háziaknak feltűnt a szegény leány tulságos bőkezűsége s mikor a dolgot firtatni kezdték, észrevették a lopást. Kozári Margitot a csendőrség letartóztatta. A bűnbeesett nevelőnő töredelmesen, bevallotta tettét.

A Zalaegerszegi Kereskedő Ifjak Önképző Egylete f. hó 17-én szombaton este 1/2 9 órakor a Kummer-kávéház emeleti helyiségeiben szórakoztató műsorral u. m. felolvasás, zene, szavaltat, kuplé stb. házi estélyt rendez, melyre a t. tagok és családjaik kívül az érdeklődő közönséget is szivesen látja az egyesület. — Belépő-díj nincs, azonban a zászló-alap javára bármily csekély adományok köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Egy letartóztatás. A mult héten nagy port vert fel Zalaegerszegen egy letartóztatás, mely egyébként alig érdemes a megemlézésre. A rendőrség a székesfehérvári kapitányságtól érkezett megkeresés folytán nyomozott egy székesfehérvári tolvaj után, kinek személyleírása nagyon ráillett Horváth Jenő budapesti lakosra, ki éppen örökségének felvétele végett járt itt. Természetesen előállították s reggeltől estig, míg Székesfehérvárról és Budapestről a távirati felvilágosítások megérkeztek, az ügyleti szobában fogva tartották. Az is természetes, hogy ártatlanságának megállapítása után szabadon bocsájtották. Horváth Jenő erre felháborodásában egy példátlanul goromba nyilatvári közleményben neki rontott Salamon h. kapitánynak a »Magyar Paizs« hasábjain Ha egyebekben nem is tesszük bírálat tárgyává a főmedvényt, megállapíthatjuk, hogy a nyomdafestéket nem ily közlemények sokszorosítására találták fel.

Hirtelen halál. Prepelics József 61 éves drávasárhelyi lakos vasárnap délután a község korezmájában mulatozás közben hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire segítségére siettek, már halott volt. Valószínűleg szívizélhűdés ölte meg.

Kicserélik a villamos oszlopokat. A Gans cég annak idején a város utcáin ötomba faoszlopokat állíttatott fel. Dr. Korbai Károly polgármester most azon fáradozik, hogy ezeket a csuaya, disztelen faoszlopokat vasoszlopokkal cseréltesse ki. Az oszlopokat a villanytelepen, az ott alkalmazottak házilag készítenék kovácsolt vashól, csinos formára, tetszetős alakra, amik díszére válnának a városnak. Ott, ahol lehetséges, az utcán át késülő huzatokra függesztett lámpákkal világítanának, aminek az az előnye, hogy az utzséli akácfaik lombjai nem vonják el a világoosságot.

A népszámlálás. Dr. Korbai Károly polgármester a napokban nevezte ki a jövő év első

tíz napjában megtartandó népszámláláshoz a számláló biztosokat. A város 15 kerületre van felosztva, melyek felett négy felülvizsgáló áll. Népszámláló biztosokul kinevezettek a kerületek számszerinti sorrendjében: 1. Fridrich István, 2. Szalay Sámuel, 3. Kecskés Dezső, 4. Tikk László, 5. Csizsár József, 6. Novák Mihály, 7. Kajtár József, 8. ifj. Borbély György, 9. Köhler Ede, 10. Takács József, 11. Fazekas Lajos, 12. Czebe László, 13. Horváth János, 14. Berzeanyi Sándor és 15. Pavlicsek Kálmán. A felülvizsgálást Fütöp József főjegyző, Brenn Zoltán és Kardos Samu aljegyzők és Tanár Ignác v. adótszít végzik. Az utcáknak kerületekbe osztását s az egyes kerületek összeállítását a legközelebb fogjuk közölni.

Az államsegély. A városok részére az állami költségelőirányzatba felvett Zalaegerszegnek járó 11500 koronáról szóló utalvány esütörtökön megérkezett a kir. adóhivatalhoz. Dr. Korbai Károly polgármester egytuttal megkapta a belügyminisztériótól a rendeletet, hogy a kiutalványozott államsegélyt az adóhivaltól fölveheti s azt az utasítást, hogy a városi tisztviselők közt leendő felosztás iránt szükséges intézkedéseket tegye meg. A városi tanács legközelebb foglalkozik majd ezzel a kérdéssel és így remélhető, hogy a sanyaru díjazásban részesülő városi tisztviselők mihamarabb megkapják fizetésük kiegészítésül járó államsegélyt.

A tanciskolából. Vége felé közeledik Mayersberg József táncotárnak az »Arany Bárány« szálloda disztermében tartott tanciskolája. Jövő szombaton december hó 17-én tartja ugyanis záróvizsgáját, a melyen a tanulók tanúságot tesznek mesterük ügyes és szakavatott oktatásáról. Nehéz azonban itt elhagyni egy hozzánk érkezett panaszt, melyből a tánra vágyó ifjuság nagy szívifájdalmán kívül más is derül ki. A panasz elsőrésze a táncotárakból a vendégek kizárása felett kesereg. Hát bizony nagy eset is, mikor a tánra kész ifjuságot, midőn a legszebb reményekkel igyekezik a tanciskolába lépni, rideg felírás fogadja, mely szerint vendégek nem fogadtatnak. De mégis megtörtént, hogy a belépődíj befizetése után hozatott egy családnak tudomására a vendéglátási tilalom s bent a zsúfolt teremben, hol természetesen a kiutasítászámba vehető felszólítás nagy kellemetlenségnek tette ki azt a családot. Nem ártana talán a még hátralevő napokra a tilalom táblát oly helyre függeszteni, hogy a vendégek megláthassák, mielőtt a belépődíjat — megfizetik. Ezzel a derék táncotárnar ur elejét vehetné egynémely neheztelésnek, a mi a táncoktatás jövőbeni sikerének válna nagy hasznára. Egyébként Mayersberg József szép emlékekkel távozhatik tőlünk s a közönség elismerése jövőben is sikert jósol neki.

Háziipari tanfolyam. Na gyrésén december hó 1 én kósárfonó tanfolyam nyílt meg, amelynek szép számú halgatósága van.

Megszűnt sertésvész. A városunkban dühöngött sertésvész végre megszűnt és a hatóság a zárlatot feloldotta. A mult pnteken már meg is tartották ennek folytán a sertésvásárt; a mi tekintettel arra, hogy a vész miatt heteken át le volt zárva a város és ez alatt a sertésvásár szünetelt, nagy hasznát jeleni városunk fogyasztó közönségére. Október hó 12-én állapították meg először a sertésvésznek járványszerűen történt fellépését, a mikor két udvarban 3 fertőzés és egy elhullás történt. Azóta 5 udvar 7 megbetegedéssel, 4 elhullással, 2 leöléssel és 1 gyógyással fordult elő. A zár t hét m jdnem 9 héten át tartott, károsítva a tevésszítőket, a fogyasztókat és a várost, mint vásártartót egyaránt.

Lopás. Novák Antal ujhegyi lakos betört Troják János gazda szobájába, honnan 7 korona kézpénzt és 50 korona értékű ruhásmüt el-emelt. Mikor zsákmányával menekülni akart, ép akkor lépett be Troják s a tolvajt lefűlelte.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti szépségét?

Ei ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Novák Antalt átadták az ügyészségnek, a hol már mint régi ismerőst üdvözölték.

Tavasza a télben. Valóságos tavaszi idő jár. Széraz enyhe napok követik egymást. Lány déli szél fujdogál, az utakon felszikkadt a sár s az emberek vékony ruhákban járnak kelnek. Mintha nem is december volna, hanem az ibolyanyílást várjuk. A hőmérő néha + 10 R. fokot is mutat.

Remek kirakatok. Ismeretes dolog az, hogy a kirakatok rendezése ma már művészet. Izlés, tapasztalat s fejlett rutin kell hozzá, hogy a kereskedő az árut úgy tudja bemutatni a közönségnek, hogy az gyönyörködtesse a szemet; ne legyen kiabáló tarkaság és mégis egyesítse magában a színhatásnak, az izléses elrendezésnek előnyeit. A kirakatkészítés külön tanulmányt igényel. A nagyvárosok óriási üzletei ezen a téren mesés dolgokat tudnak produkálni. Különösen karácsonytájan esodálatos találékonysággal dolgoznak s a hatalmas tükörablakok mögött valóságos kiállítások pompáznak. Ezek mellett a látványosságok mellett a kisvárosok szegényes kirakatai bizony csak halvány másolatok. Különösen amikor a tarka összevisszaságba kevert árak elrendezése csak ötleterű s igazi vegyeskereskedés képét nyújtja. De a vidéki izlés kezd kibontakozni az elmaradottságból s látni igazán szép kirakatokat is, amelyek megállítják a járókelő közönséget. Kereskedőink lépést akarnak tartani a korrall. Itt ott már a karácsonyi kirakatok megragadják a figyelmet. Zalaegerszegen pl. a Reisinger és Eisner divatárú cég üzletének kirakatai, amelyek előtt estétkint esőáradat támad. Az utolsó divat újdonságait annyiféle változatban mutatja be a cég, oly izléssel állítja össze, hogy az esti kerz közönsége, persze különösen a hölgyek, gyönyörködhetik a sok szép holmiban. A szolid, jóhírű cég nevű közönsége mind nt megtalál juthon, amit előbb a fővárosoktól szerzett be. És bizony, sokszor otosóbban, mint a nagy áruházakban. Ugy értesülünk, hogy ma este is fényes kiállítás lesz a Reisinger és Eisner cég kirakataiban.

A falu rossza. Zalaapáti község aligha lehet büszke kiváló szülöttjére, Szabó József 24 éves ottani lakosra. Valóságos falu rossza volt a legény. Ha épen virtust kellett mutatni ott is első volt, táncban, verekedésben alig volt párja. Félt tőle az egész falu, mert hát nála a bűn különböző fajai is csak virtus számba mentek. Épen ezért nem félt senkitől s az öt izben letöltött büntetés sem félemlítette meg. Mult évi szereplése csak egy büntetést mutat fel, de csak azon okból, mert az év többi részében ezért a bűnéért börtönben ült. De legalább ezóta már a lányok is félnak tőle, mert hát egyik szép lány elleni merénylet miatt kapott tíz hónapot. Alighogy kiszabadult, ismét gondoskodott magának kényelmes téli szállásról. Gasura János zalaapáti földmives zsebéből ellopott 50 K-át s rajta csípték. Most a keszthelyi járásbíróóság börtönében várja büntetését.

Eifogott vásári tolvaj. A legutóbbi kanizsai vásáron elfogták Simon Menyhátrné becseshelyi asszonyt, ki egy őrizetlen pillanatban, egy tuat harisnyát lopott el Haas Jakab sátra alól. Az asszony családjakülönben nevezetes lopáshajlandóságáról, sőt egy oly taggal is dicsekedhetik, aki kereses kilenc évet ült hasonló büntettek miatt. Simonét egyelőre szabadon bocsátották, de az eljárás folyik ellene.

A központi nagy áruház hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét. Az áruház zsuofoiva van szebbnél szebb karácsonyi ajándéknak alkalmas dolgokkal, háztartási tárgyakkal s a vevők a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Tényleg nem szükséges az árjegyzékeket böngészni, ha valaki szép karácsonyi ajándékot akar vásárolni, mert mindent megtalál a Központi Áruházban.

Uj rend a vonatokba való beszállásnál. Az államvasutak elnöksége a személyforgalom lebonyolítása érdekében rendeletet bocsátott ki az állomásfőnököknek, melyben a vonatok menetrend szerint való közlekedésének megkönnyítése és késések megszüntetése végett elrendeli, hogy a be és kiszállásnál osakis az egyik ajtót szabad igénybe venni, még pedig a folszállásnál az első, a kiszállásnál pedig a hátsó ajtót, úgy, hogy a fel és leszálló utasok egymással ne találkozzanak s egymást a fel és leszállásban ne akadályozzák.

Névtelen levelek. Néhány nevetlen fickó azzal mulat, hogy uri leányoknak névtelen leveleket írál. Ezek az ostoba firkák hemzsegnék a durva kifejezésektől, tanúságot téve szerzőik műveltségi fokáról. Ezideig senki sem hederített a névtelen hősökre, de elvégre megsokalták a szemtelenkedést és keresik a jeles irodalmi termények szerzőit. Magunk ugyan abban a véleményben vagyunk, hogy nem érdemes az ilyen lovagok után érdeklődni; de ha már mégis keresik és fel is találják őket, akkor irgalmatlanul korbácsot nekik. Névtelen, gyáva pimaszkodásra más méltó válasz nincs.

A városi jéggyár üzembn. Ámbár a télnek közepében vagyunk, mikor jégkészlet a rendes körülmények között lenni szokott. Mivel azonban az idej enyhe időjárás miatt jég nincsen, városi jéggyárunk állandóan üzembn van. Mult pénteken ismét nagyobb szállítmány ment el Keszthelyre és pedig gróf Festetich Tassiló uradalma részére, valamint Cséby keszthelyi gyógyszerészhez, aki a jéget táviratilag rendelte meg a gyár üzemvezetőségénél.

A legszebb karácsonyi ajándék egy jó varrógép, amely örömet szerez és minden családban nélkülözhetetlen. A technika ma már oly tökélyre fejlesztette a varrógépet, hogy azzal a legdiszesebb kézimunkák is végezhetők, de emellett mindennapos rendeltetésének is bámulatos pontossággal tesz eleget. Azt, hogy a varrógép ma már még a legszegényebb házból sem hiányzik, a Singer Co. részv. társaságnak lehet köszönni. Ez a hatalmas társaság a világ minden tájára elszállítja tökéletes gyártmányait s kedvező fizetési feltételek mellett árusítja. Érdemes megnézni a dus raktárakat, amelyekben a különböző típusú gépek, a leggyorsabbtól a legdiszesebbig feltalálhatók. A Singer Co. zalaegerszegi üzletében szívesen adnak bármikor felvilágosítást s készséggel bemutatják a legújabb varrógépeket.

Nyul tolvaj. Szép, nemes fajtájú nyulakat tenyészt az Árok utcában Horvát Pál szobafestő. A nyulak híre nem csak a szomszédban, hanem a távolabb eső utcákba is elterjedt úgy, hogy Dávid Pista szobafestő tanonc füléhez is eljutott. Ez aztán elhatározta, hogy ő is szerez magának egy ilyen szép kis háziállatot. Mult csütörtökön éjjel belopódzott tehát Horváték udvarába s onnét az istállóba, a hol az éj sötét leple alatt sikerült a nyulak közül egyet kézhez venni. A tapsifüles érezte hogy idegen kézbe került, elkezdett sikongani, a mire fölébredt a gazda, kiszaladt, elfogta a tolvajt és úgy elverte, hogy nem jat eszébe többé nyulat lopni.

Ófelsége az olasz király udvari főorvosa ezeket írja: „Gyakran volt alkalmam mellbetegkedésnél, akiknél egy enyhe hashajtószerhez kellett fordulnom, Purgó-t igénybe venni s annak enyhe, semmikép sem izgató hatásával rendkívül meg voltam elégedve. Véleményem szerint ezen szer valóban a jövő laxásának tekinthető. Prof. Dr. Antonio Maggiorani.

Verekedés. Varga István olai koresmájában mozgalmas kis estét rögtönzött tegnapelőtt három molnárlégény. Keeskés József andráshidai, Hári Lajos hermani és Pálfi József jelenleg most facérságban leledző molnárségédék este 6 órakor tértek be egy-két pohár borra a koresmába. Ott a bor mellett előbb vidám eszmecserét, később pedig véres verekedést folytattak. Előbb Hári Lajos és Pálfi József szólalkoztak össze egymással. Szórol-szóra meován hajba is kaptak. Ekkor érezte Keeskés József is annak szükségét, hogy barátja Hári érdekében közbelépjen. Vállalkozása azonban alapos verekedéssé szította az ügyet. Pálfi kést rántott s Keeskést arcán és karján súlyosan megsebesítette, amit ez nem kevésbbé súlyos botütésekkel viszonzott. A dühöngő Pálfi még az őket békítő koresmárost is leakarta szurni. Jönduatiu igyekeztében azonban a megjelent rendőrség meggátolta és a társaságot bekísérte. Keeskés és Pálfi állapota oly súlyos, hogy mindkettőt a kórházba kellett szállítani. Igy csak felgyógyulásuk után fogják őket a törvényszék előtt felelősségre vonni.

Egger Emulsió világhírű csukmájolaj készítményt a leghíresebb orvosok ajánlják, mert a gyenge gyermeket erősíti, angolkór, mirigybetegségek, vérszegénység, szamarcköhögés, stb. eseteiben páratlan. Szoptató anyáknak is ajánlható,

valamint aggkori gyengeség ellen és általában gyenge, erőtlen, lábbadozó egyéneknek nincs hatásosabb szer, mint az Egger Emulsió, melynek rossz íze, szaga nincs, könnyen emészthető, miért is ez különösen a gyermek-gyógyászatban nélkülözhetetlen. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban. Póstán 3 üveget bérmentve küld 6 korona előzetes beküldése után: Nádor gyógyszerár, Budapest, VI, Váci-körut 17.

Kincses Kalendárium.

— 1911. —

A legkedveltebb és legelterjedtebb magyar könyvnek, a Kincses Kalendáriumnak uj kötete megjelent és már minden könyvesbolt kirakatában emlékeztet bennünket az esztendő végének s az uj évrnek közeledtére. Megszokott és nélkülözhetetlen háztartási cikk immár a Kincses Kalendárium, melynek kiválóan praktikus az alakja, beosztása és tartalma könnyen érthető, de a mellett szigoruan tudományos és minden izében modern minden cikke, művészi minden illusztrációja és minden izében magyar az iránya, a lelke.

Alig van az emberi tudás terebélyes fájának olyan ága, melyről egy-egy értékes gyümölcsöt ne nyujtana olvasóinak a Kincses Kalendárium. Napjainkban még mindig a természettudományoké a vezér-szerep. Ebből az ismeretkörből közöl a Kincses Kalendárium egy nagy tanulmányt a tenger mélységeinek világáról, a világító növényi és állati szervezetekről, a betegségeket okozó véglényekről, a föld rádium-tartalmáról, menydörgés keletkezéséről, stbiről, — mindent képekkel illusztrálva. Egy nagy cikk elmondja, hogy a szentírás hogyan adja elő a világ teremtését és mi ebbben a kérdésben a modern tudományak az álláspontja? A természettudomány itt már vallási problémákkal érintkezik, — a nélkül, hogy egyik a másikba beleütköznek. Meglepő, hogy némely nagy dolgokban mennyire egy nyomon jár az évezredes hit és napjainkban legújabb tudományos fölfedezése. Bizonyárafigyelmet fog kelteni az a cikk is, mely az imáról, fogadalomról és áldozatról, valamennyi vallásnak e közös elemeiről szól és igen érdekesösszehasonlításokra nyujt anyagot.

Egy igen terjedelmes cikk az emberiség fajait mutatja be, nem a sablonok szerint, hanem az emberi kultura elemeinek figyelembevételével csoportosítva és osztályozva a népeket.

Speciálisan magyar tárgyak a Kincses Kalendáriumban: a hunok története, az uj kutatások alapján — a Magyarország nemesi családjairól szóló jegyzék folytatása (pontos jegyzéke mindazoknak a családoknak, melyek 1800. január 1. és 1910. június 30-ika között kapták a magyar nemességet), — az Ázsiában járt magyar kutatók utjainak ismertetése a XVIII. századtól kezdve egészen 1910-ig s a magyar tudományosság képviselőinek: akadémikusoknak és egyetemi tanároknak a bemutatása; esupán ezt az egy cikket nem kevesebb, mint kétszázhuszonöt arckép élénkíti. Nagy cikk ismerteti a magyar országgyűlést: a főrendiház és a képviselőház szervezetét, házszabályait, — egy másik cikk eligazítja az olvasót a katonai szolgálattal összefüggő összes kérdésekben. Az állami szolgálat tudnivalóit (pályzat, kinevezés, rangsor, cím és jelleg, fizetés, napidíj, pótlék, nyugdíj-ügyek, stb.) szintén egy nagy cikk ismerteti az olvasókkal. Bevezeti az olvasókat a Kincses Kalendárium uj kötete a katolikus egyházjogba, a művészetek történetéből egész fejezeteket ad elő, a művelődéstörténetéből érdekes apróságokat közöl, ismerteti a földadót, a sztrájkokat és munkáskizárásokat és az aviatika fejlődésének történetét, egészen a szerencsétlen Geo Chavez diadalmas röpüléséig és haláláig.

De ha a Kincses Kalendáriumnak csupán a tartalomjegyzéke hat oldal, — hogyan sorolhatnók föl mi egy kis cikknek a keretében, hogy mi minden van benne az elsajátítására valóban érdekes ismeretnek e gazdag tárházában?! Azt hisszük, hogy a mit eddig futólag megemlítettünk, már is bizonyítja, hogy az uj Kincses Kalendárium, mely a régi áron, a szokott piros kötésben két koronáért kapható minden könyvesboltban, méltó a nevére, érdemes a közönség becsülésére és szeretetére.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		10-20	---
rozs		7-10	---
árpa		7-25	---
zab		7-50	---
tengeri		6-50	---

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérértékesítés ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:

Fangler Mihály és Fia

fűszer- és csemege kereskedő cég.

Pénz

Az általam képviselt takarékpénztár 500.000 koronát óhajt Zalaegerszegben **birtokra** és városi **házakra** 6% kamattal elhelyezni.

Értesítést ad Zalaegerszegen

Vöczköndy László.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki **borok** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél.

Készlet: 3 millió.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

Ehrlich „606”

Legközelebb megjelenik

sajátkezű munkája

EHRlich és HATA

az általuk feltalált „606” gyógyító szerről.

Eredeti kísérletek megörökített élethű képeivel.

Irták: **Dr Ehrlich P. és Dr Hata S.**

Magyarra fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta:

Dr Marschalkó Tamás kolozsvári egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúremlernek ismernie kell. **Bolti ára: füzve 6 K, díszkötésben 8 K.**

Az előfizetési összeg beküldése esetén bérmentve küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — Megrendelhető:

Hegedüs és Sándor

könyvkiadóhivatalától **Debreczenben** és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

Diszkrét szétküldés.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű-cukorkánál,

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Használat előtt.

Használat után.

Ilyen csodálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg-tápláléka.

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függhet.

Bágyadság, fejfájás, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészséges idegekre és jó emlékező tehetőségre vágyik, ha a munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az idegek és agyvelő természetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt, életet nyújtva, a test minden szervére hat.

Kola-Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjúság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely megerősíti idegeit, eltűnik minden gyengeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban és idegstanatoriumokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyújtok önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Írjon nekem egy levelező-lapot az ön pontos címével és én azonnal küldök ingyen és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja hatását.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön írjon, melótt elteletti.

Főraktár: **Dultz Miksa**, Budapest, VII., Abt. 155. Dohány-utca 29 szám.

Legközelebb megjelenik a képviselőházban most letárgyalt új

Polgári Perrendtartás

című könyv.

Birák, ügyvédek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen.

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:

Csilléry Dávid, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron, zsebben hordható alakban lesz kiállítva **bolti ára füzve 6 korona.**

Megrendelhető:

Manyák és Tóth könyvkiadóknál Nagyváradban és minden hazai könyvkereskedőnél.

Ingyen megnézheti
mi

kapható Zalaegerszeg
legnagyobb díszmű
üzletében:

mindenki meg-
győ-
zódhetik, hogy

egy különlegesen fel-
szerelt

szép tárgyakkal meg-
rakott áruházban
lehet csak a legjobban bármi

ajándékot
beszerezni.

Elfelejti az ember, hogy Zalaegerszegen van,
ha betér a **központi nagy**
áruházba s egy nagy városban képzelet magát,
oly óriási választékot talál mindenféle **játék** és
díszmű áruból.

Lehetetlen, hogy bárki ott meg ne találja,
amit keres. Valóságos látványos-
ság tárul a szem elé az ezer féle szebbnél szebb
tárgyakból. És emellett az árak oly **olcsóra**
szabottak, hogy nem szükséges vidékre menni semmiért.
Maga a n. é. közönség belátja ezt s tömegesen
siet **időben** beszerezni a karácsonyi tárgyakat.
Ez évben is nagy **kiárúsítás** folyik különböző
üveg, porcellán áruból, ugyszinte csipke feléből. Szép
csipkeszővet már **25** krtól kapható méterenkint.
Nyakkendők olcsó árban. **Moskovics cipők** lerakata.

Kérek tömeges látogatást és pártfogást

Deutsch Hermann

a Központi Nagy Áruház tulajdonosa.

119/kg. 1910.

Hirdetmény.

Sümege község előljárósága a község
képviselőtestületének 1910. évi aug. hó
28-án fenti szám alatt kelt határozata alap-
ján ezennel közhírré teszi, hogy a község
heti, hónapos és országos vásári

helypénzszedési joga

egymásután következő három évre, vagyis
1911. évi január hó 1-től 1913. évi decem-
ber hó 31-ig terjedő időre **1910. évi decem-
ber hó 15. napján délelőtt 9 órakor** fog
zárt ajánlati versenytárgyalással egybe-
kötött nyilvános árverésen bérbeadni.

A helypénzszedési jog kikiáltási ára
3500 K azaz háromezeröttszáz korona.

Pályázni, illetve árverezni szándékozók
felhívotnak, hogy zárt ajánlataikat a ki-
kiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz-
szel ellátva, a fent jelzett nap délelőtt 8
órájáig annyival inkább adják be, mert a
később érkező ajánlatok figyelembe nem
vételnek.

A bérbeadási feltételek a községházánál
a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sümege, 1910. november 29.

Községi előljáróság.

Egy használt

teke-asztal

jókarban, dákokkal, tartó-
val eladó.

Nagy Dezső

szállodásnál Zalaegerszegen.

Valódi

legjobb minőségű porosz

kályhafűtő szén

kicsinyben kapható

Gráner Lipót Fia

vaskereskedésében.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Semmit mást ne vegyen

köhögés,

rekedtség, hurut és nyálka, görcsös
köhögés ellen, mint a kiváló ízű

Kaiser-féle mell-caramellát
a három fenyővel.

5900

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány
orvosoktól és magánegyénektől, kezes-
kednek a sikerért.

Egy csomag 20 és 40 fillér, doboz
60 fillér.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**
és **Kocsuba Emil** gyógyszerészeknél, **Schmidt**
Viktor cukrászdájában.

MODERN**két szobás garçon lakás**

(üggyédi irodának is alkalmas)

Fuchs és Grösz cég ujan épült Csány-
utca 5. szám alatti házának emeletén**azonnal kiadó.**

Ugyanott kiadó azonnal a cégnek azelőtti

3 szobából álló irodahelyisége**a Főtéren, Spiegl-féle házban.**

120/kgy. 1910.

Hirdetmény.

Sümege község előljárósága, a község képviselőtestületének 1910 évi aug. 28-án fenti szám alatt kelt határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező haraszti

köfejtési jogot

egymásután következő három évre, vagyis 1911 évi január 1-től 1913 évi december hó 31-ig terjedő időre, 1910 évi december hó 15-én délelőtt 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalással egybekötött nyilvános árverésen bérbeadja.

Pályázók, illetve árverezni szándékozók felhívhatnak, hogy 150 K bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a fentjelzett nap délelőtt 8 órájáig az előljárósnál annyival inkább adják be, mert a később érkező ajánlatok el nem fogadhatók.

A bérbeadási feltételek a község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sümege, 1910 évi november 29.

Községi előljáróság.**A nagyérdemű közönség figyelmébe!**

Van szerencsénk tudatni, hogy Zalaegerszegen, a Főtéren, a plébánia épületben társas

női szabó és konfectio üzletet

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelméket.

A fazon munkát a legelőbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyancsak férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischler és Németh.
**A VASMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ÁRUOSZTÁLYA
SZOMBATHELY**

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzin- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép és nyersolajat, nűszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél-árakat, mindennemű

műtrágyát**kartellen kívül,**vetőmagvakat, erőtakarmány-
feléket, belföldi és porosz**köszenet,**

kovács-szenet, meszetés cementet, tűzoltó-felszereléseket stb.

Mérsékelt árak!**Méltányos fizetés feltételek.****Központi iroda: Köszegi-utca 2.****Raktár: Széll Kálmán-utca 25.**Árajánlattal és költségvetéssel
díjmentesen szolgálunk.

Képvisezők minden községben kerestetnek.

Sürgős megbízásunk van

10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölesön

elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra,

4 1/2 %-os kamatra

Kölesönök s legmagasabb borsériék két harmad része erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek.

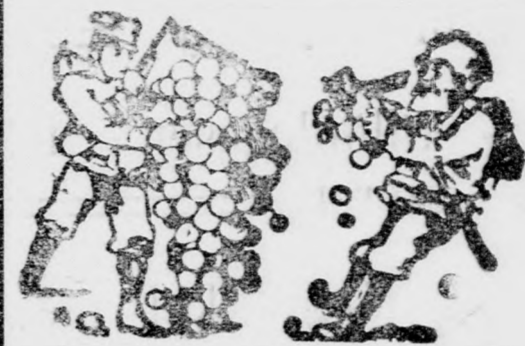
Felvilágosítással költségmentesen szolgál:

PROPPER és ORLEI bank- és váltóüzlete

Budapest, Vi., Andrassy-ut 32.

**Egy. a hasznosat a jóval összekötő
karácsonyi ajándék**
az
Eredeti Singer

„66“

a legújabb és
legtökéletesebb
varrógép.az
Eredeti Singervarrógépek
Brüsszelben 1910.
évben
a legmagasabb
díjat nyerték el.Kényelmes fizetési feltételek. Készítés esetén árengedm.
Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld aSinger Co. varrógép részvénytársaság
Zalaegerszeg, Varmegye-háztér 1.**Szőlő-
oltványokat**

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva

legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

tulajdonos:

Caspari Frigyes.**Medgyes 109. szám** (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Egy jó

**zongora
eladó.**Bővebbet a kiadó-
hivatalban.**UNGER ANTAL****könyvnyomdája
ZALAEGERSZEGEN.****== Készít ==****mindennemű nyomtatványokat a leg-
szebb kivitelben.**

szekötő
ndék

az
edeti Singer
varrógépek
sselben 1910.
évben
legmagasabb
nyerték el.
tén árendm.
mentve küld a
társaság
1.

zölő-
nyokat
ameri-
sima és
keres
őket kü-
le fajok-
ajtisza-
t jótállva
elsőnek
telep.
s.
megye.)
den ré-
a min-
le előtt
írás-
szőlő-

Reisinger és Eisner

divatáruháza

Zalaegerszeg. — Főtér.

A

 nagy karácsonyi vásár

megkezdődött

oly nagy árleszállításokkal, melyek e téren

valóságos **REKORDOT** jelentenek.

Az áruk minősége elsőrendű!

Ugyanilyen minőségűeket olcsóbban árusítani lehetetlen!

A hölgyközönség tájékoztatásául szolgáljon a következő néhány adat:

A nyárról visszamaradt jó kartonok	19 1/2 kr.
» » » jobb minőség	23 kr.
Prima mosó Delainek	25 kr.
Divat mosó Crepon a legjobb Voile színekben 70 krajcár helyett most	39 1/2 kr.
Női ruhavászon az összes színekben 55 krajcár helyett most	34 kr.

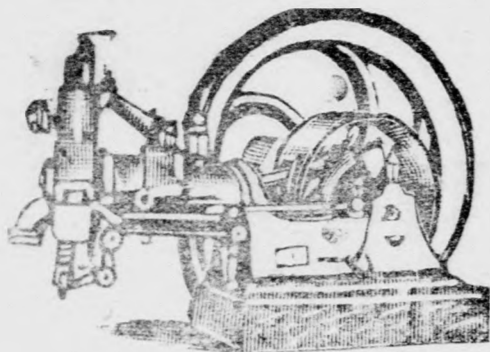
Egy teljes női ruhára való szövet 1.50, 2.—, 2.50 frt.

Óriási választék alsóruhák, kötények, ruhakelmék, vásznak és zsebkendőkben mélyen leszállított árakon.

Kiállításunk megtekintését vételkényszer nélkül kérjük.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Nagymennyiségű zöldojtvány-eladás.

Gyökeres és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kitágítatlan fajtiszták, amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfű, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Trimini, Szilvaszó, Rűpökszó, Bakator, Piros és Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecseszemű, Passatuti, Fürmönny, Rakszó, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztfehér, Mustosfű, Ezerjő, Sárga Muskotály, Zöld Szilváni, Olasz Rizling, Jufark, Sárfehér, Leányka, Delavára, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg, Muskát, Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két milliós fás, párosításos való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás gyökeres ojtványok ezre 100 frt. II. oszt. fás ojtvány ezre 50 frt. I. oszt. gyökeres zöldojtványok ezre 80 frt, hiányok pótlására igen erős, ezre 100 frt. I. oszt. sima zöldojtvány válogatott ezre 50 frt, rendes sima zöldojtvány ezre 40 frt. I. oszt. gyökeres Riparia Portális vessző ezre 20 frt. II. oszt. gyökeres Portális ezre 12 frt. I. oszt. sima Riparia Portális vessző ezre 10 frt. II. osztályú sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló vessző ezre 5 forint. Megrendelések őszi és tavaszi szállításra is elfogadhatók. Megrendelések esetén az árak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi árfizetése pedig utánvétellel történik. — A megeredésért felelősséget vállalok.

Csépány Mihály bortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös, Tó-utca Kálvária part alatt 12584.

Egyesült Műasztalosok Szövetkezete

Budapest, Liszt Ferenc-tér 13.

Síves tudomására hozzuk a butorvásárló t. közönségnek, hogy mintatermeinkben

állandó butorkiállítást

tartunk a főváros elismert legjobb asztalosai által készített mindennemű lakásberendezési tárgyakból. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab, mielőtt eladásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy, vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitós munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Koasuba Emil,** Sümegen: **Koasa Gusztáv,** Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházaikban.

709,731/v. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. bíróság 467,469. sz. végzése által Gráner Lipót fia, vagy Kohlen Industrie Verein végrehajtók javára, 300 és 156 K tőke, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt 3000 koronára becsült gőzgép (lokomobil)-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltévé, ennek a helyszínén, vagyis Pöböskén leendő eszközzésére 1910 évi december hó 15-ik napjának délután 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.

évi LX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi november 28-án.

Lukács József
kir. bir. végrehajtó.

Villanyerőre berendezett

tűzifa-felfűrészelő gépemet üzembe helyeztem. Vele bármely mennyiségű fa felvágására vállalkozom. A vágást kézimunkásaim végzik. A munka gyorsan elkészül.

Mondschein Lajos
Sas-utca 8. szám.

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus gép-, fém- és lakatos ipari műhelye

ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és háziacsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnyomással működő vízvezetéseket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyei ház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és Fia.

Zalalövön
egy ujonnan épített
péküzlet
azonnal **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető

Scheier Dávidnál
Zalalövön.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modellje nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semilyen más meg nem közelít de egyszersmind remek disztárgy is.

Csakis ilyen tessenék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1718-es modell óriási áldozattal tökélesíve hoztuk forgalomban. Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvanó-bronz, tökéletes minden részében, lapos alaku, erős az égője, mely intenzív lángot ad, erős alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók, cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak 4 korona.

Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

Rops Fémáruipar R. T.
Budapest, V/1., Váci-ut 74. szám.
Prospektus ingyen és hérmentve küldetik.

Irnok,

aki az ügyvédi irodai teendőkben és gépirásban jár-tassággal bír, alkalmazást nyerhet. Akik a jogi pályán vannak, előnyben részesülnek. Tudakozódhatni a lap kiadóhivatalában lehet.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzétetik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében három évi időtartamra megalakulandó

harminchatodik üzletcsoport

az 1911-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási íveket ezen üzletcsoportra már megnyitottuk és a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, — amit 40 éves sikeres működése legfényesebben igazol, — tisztelettel felhívni bátorítunk, egyszersmind van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a folyó év végén lejáráó 33-ik üzletcsoport betétei 1911 évi január hó 2-án d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—4 óráig és egyébként a rendes heti hivatalos napokon reggel 9—12-ig és d. u. 2—5 óráig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.

Kelt Zalaegerszegen, 1910 évi december hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Olcsó

karácsonyi bevásárlási forrás!

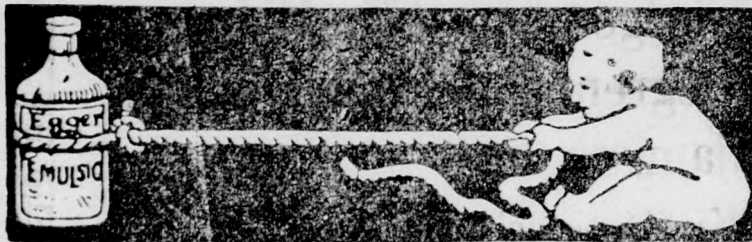
**Mindennemű konyhacikkek,
varrógépek, kerékpárok, korcsolyák,
vadászati cikkek, gramofonok, villany zseblámpák,
gazdasági gépek.**

Nagy lakatos és gépjavító műhely.

Horváth Imre kereskedő Zalaegerszegen.

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi

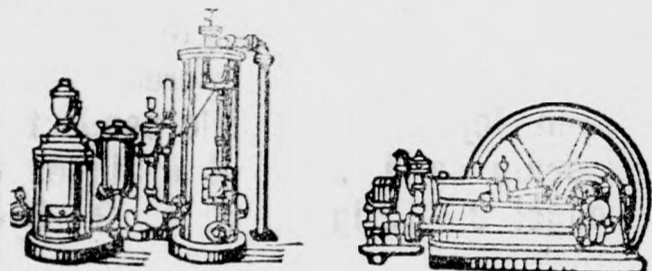
Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhésnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek.

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban. Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld: „Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI., Váci-körút 17.

KALMÁR és ENGEL

motor és gépgyár

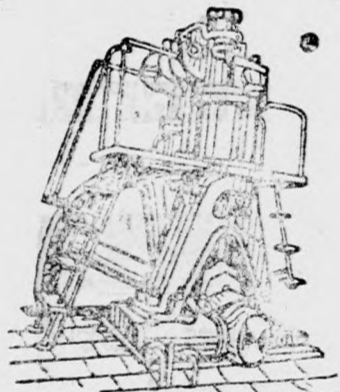
Városi raktár iroda BUDAPEST VI., Üteg-utca 19.
Világhírű! Eredeti! „Benz”

Szivógázmotor telep. — jelenkor legolcsóbb üzeme. „Benz” nyersolajmotor.

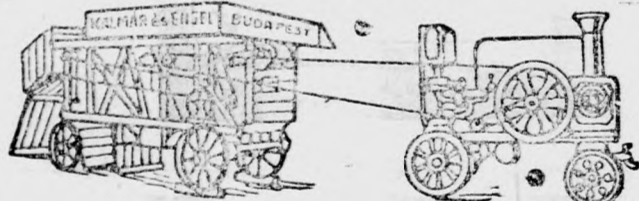
DIESEL

RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlán” Prágában, Elisabethstrasse 5 neu
Mindennapi szétküldés.

Nagy karácsonyi vásár

Radó Henrik

női divatáruházában Zalaegerszegen.

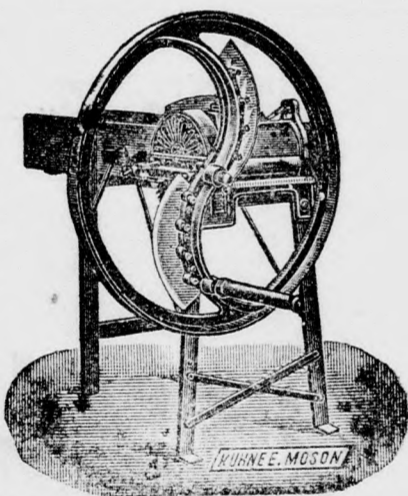
Szörmeárúk, selymek, bársonyok, esipkék, himzések, keztük, derékfűzők, harisnyák, alsó- és felsőszoknyák, gyermekruhák és kötények, női kötöttkabátok, lakk- és gummiövek, szalagok, esőernyők, uri- és női nyakkendők igen jutányos áron. Gyermekkötények 50 fillértől kezdve.

Hamerli-keztük egyedüli árusítója.

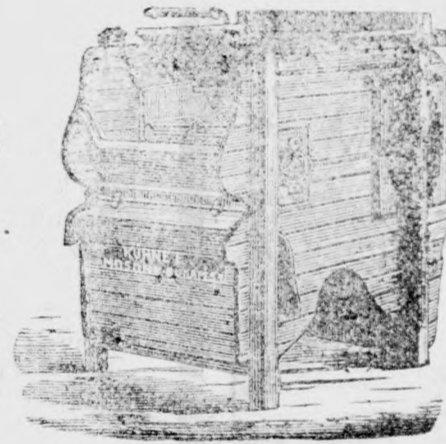
Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A KÜHNE-féle mosonyi gazdasági gépgyár gyártmányaiból állandó raktár van

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében, ZALAEGERSZEGEN.

Gyári árban kaphatók mindennemű gazdasági gépek.

A gazdaközönség igen kedvező részletfizetési feltételek mellett vásárolhat gazdasági gépeket.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

Budapesti 1896 évi kiállításon szép és jó munkáért kitüntetve.

Butorkedvelők figyelmébe.

Aki szép, tartós és jó butort óhajt beszerezni az forduljon bizalommal

Keszli Ferenc asztaloshoz

(Zalaegerszeg, Csány-utca 42 szám.)

ahol a legszárazabb anyagokból a kor igényeinek megfelelő stíben és kivitelben a legmodernebb butorok készülnek.

Az országos iparegyesület által 1897 évben díszerezzel jutalmazva ipari jelességért.